

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

QO‘QON DAVLAT UNIVERSITETI

“TASDIQLAYMAN”

Qo‘qon davlat universiteti

rektori D.Sh.Xodjaeva

2026-yil 6-mart

**60112300 – TEXNOLOGIK TA’LIM YO‘NALISHI
BITIRUVCHI KURS TALABALARI UCHUN “MAXSUS (MAJBURIY)
FANLARDAN” YAKUNIY DAVLAT ATTESTATSIYA SINOVLARI
DASTURI VA BAHOLASH MEZONI**

Bilim sohasi:	100000 – Gumanitar soha
Ta’lim sohasi:	110000 – Pedagogika
Ta’lim yo‘nalishi:	60112300 – Texnologik ta’lim (Sirtqi ta’lim)

Ushbu dasturda kunduzgi 60112300 – Texnologik ta’lim yo‘nalishi uchun “Mahsulot tayyorlash texnologiyasi”, “Texnologiya ta’limi praktikumi”, “Umumiy pedagogika”, “Umumiy psixologiya” fanlari bo‘yicha yakuniy davlat attestatsiyasini o‘tkazish tartibi, baholash mezonlari, savollari va o‘quv adabiyotlari hamda elektron ta’lim resurslari ro‘yxati keltirilgan.

Tuzuvchilar:	X.Raxmonov	Qo‘qon davlat universiteti Texnologik ta’lim va kutubxonashunoslik kafedrası mudiri, t.f.n., dotsent
	I.Karimov	Qo‘qon davlat universiteti Texnologik ta’lim va kutubxonashunoslik kafedrası professori, pedagogika fanlari nomzodi
	A.Otajonov	Nizomiy nomidagi O‘zbekiston milliy pedagogika universiteti “Texnologik ta’lim metodikasi” kafedrası dotsenti
	Z.A.Xolmatova	Qo‘qon davlat universiteti “Pedagogika” kafedrası mudiri, Dsc, professor
	D.A.Saliyeva	Qo‘qon davlat universiteti “Psixologiya” kafedrası mudiri, ps.f.n, professor
	B.Abdullayeva	Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti “Pedagogika” kafedrası, pedagogika fanlari doktori, professor

Taqrizchilar:

J.Tursunov	Qo‘qon davlat universiteti Texnologik ta’lim va kutubxonashunoslik kafedrası katta o‘qituvchisi, PhD
N.Muslimov	Nizomiy nomidagi O‘zbekiston milliy pedagogika universiteti “Texnologik ta’lim metodikasi” kafedrası professori, pedagogika fanlari doktori
N.Erkaboyeva	Qo‘qon davlat universiteti “Pedagogika va psixologiya” fakulteti dekani professor, p.f.d
B.Xodjayev	Nizomiy nomidagi O‘zbekiston milliy pedagogika universiteti “Umumiy pedagogika” kafedrası professori, pedagogika fanlari doktori
M.Ikromova	Qo‘qon davlat universiteti Texnologik ta’lim va kutubxonashunoslik kafedrası dotsent v.b., PhD

Qo‘qon davlat universiteti Kengashining 2026-yil 6-mart 7-sonli - qarori bilan tasdiqlangan.

“Mahsulot tayyorlash texnologiyasi” fanining mazmuni

Talabalarga o‘z kasbining mohir ustasi qilib tarbiyalash, ularga buyum va mahsulotlar tayyorlash texnologiyasi, buyum va mahsulotlar tayyorlashda xomashyo tanlash hamda tayyorlashni, buyum va mahsulotlar tayyorlashda xomashyo va buyumlarga ishlov berish texnologiyasi yog‘och va metallning xususiyatlari to‘g‘risida boshlang‘ich bilimlarni berish;

- talabalarga servis xizmati bo‘yicha tikuvchilik buyumlari haqida umumiy ma‘lumot berish, kiyimlar uchun fason va gazlama tanlash, andaza tayyorlash, andazani gazlamaga joylashtirish, bichish va tikish;

Fanning vazifasi - talabalarga buyum va mahsulotlar tayyorlash texnologiyasi haqida asosiy tushuncha va tassavvurlarni rivojlantirish, buyum va mahsulotlar tayyorlashda xomashyo tanlash hamda tayyorlashni o‘rgatish, buyum va mahsulotlarni tayyorlashda yig‘ish va tayyor holga keltirish texnologiyasini, tayyorlangan buyum va mahsulotlarni bezash, pardoqlash va dizayn berish texnologiyasi, buyum va mahsulotlarni tayyorlashda mehnat muxofazasi va texnika xavsizligi, zamonaviy ishlab chiqarish jarayonlari va ulardan foydalanish texnologiyasi haqida bilim, malaka va ko‘nikmalarni shakllantirish;

talabalarga servis xizmati bo‘yicha tikuvchilik buyumlari haqida umumiy ma‘lumot berish, kiyimlar uchun fason va gazlama tanlash, andaza tayyorlash, andazani gazlamaga joylashtirish, bichish va tikishni o‘rgatishdan iborat.

Mahsulot tayyorlash texnologiyasi fanidan yakuniy davlat attestatsiyasi sinovining asosiy savollari

1. Mahsulot tayyorlash texnologiyasi fanining maqsad va vazifasi.
2. Texnologiya va dizayn tushunchasi.
3. Fanining nazariy asoslari, ishlab chiqarishda yangi texnika va ilg‘or texnologiyalar bilan talabalarni tanishtirish.
4. Fan texnika taraqqiyotini jadallashtirish omillari va istiqbollari.
5. Ishlab chiqarishda buyumlar tayyorlashning funkcionl vazifalari haqida talabalarni bilim, malaka va ko‘nikmalar bilan qurollanitirish hamda talabalarda texnologik kompetensiyalarni rivojlantirish.
6. Metalldan tayyorlanadigan buyumlarga xomashyo tanlash va tayyorlash texnologiyasi.
7. Konstruktion material sifatida qurilishda, mebel va duradgorlik buyumlarida, xalq xo‘jaligi va ro‘zg‘or asbob-anjomlari ishlab chiqarishda buyumlarga xomashyo tanlash, cho‘yan, po‘lat va rangli metallardan tayyorlangan quymalar, bolg‘alangan va shtamplangan xomashyo, po‘latdan sovutilgan va qizdirilgan hollarda tayyorlangan prokatlar va rangli metall-prokatlari.
8. Xomashyoning turlari, materialiga, shakliga, detalning xizmat vazifasiga va mashinalarda yig‘ilgan holda ishlash shart-sharoitlariga bog‘liqligi.
9. Shakldor detallar tayyorlash jarayonida cho‘zilish va egilish ta‘sirida ishlatiladigan cho‘yanlar.

10. Bolg‘alash yordamida egilishga, cho‘zilishga buralishga ishlovchi va ko‘ndalang kesimi bo‘yicha o‘lchamlarida farq bo‘lgan metall xomashyolar.
11. Aylana, kvadrat, olti burchakli prokatlardan tayyorlangan xomashyo tanlash.
12. Metallarga badiiy ishlov berish texnologiyasi
13. Birikmali falesli detallar tayyorlash, konussimon, shakldor va fason yuzalar hosil qilish hamda ishlov berish texnologiyasi.
14. Reshetka, eshik, dorvoza va turli hil shakldor buyumlar.
15. Rezinadan detallar, tayyorlash texnologiyasi.
16. Plastmassalardan detallar tayyorlash texnologiyasi.
17. Rezina turlari, tarkibi xossasi va ishlatilishi.
18. Xom rezina tayyorlash. Xom rezinadan turli qalinlikdagi list, lenta, matolar, har xil shakldagi zagotovka, trubka, chilvir, murakkab shaklli buyumlar tayyorlash.
19. Quyish usuli, qizdirib presslash, ular ichida bosim bilan quyish, siqib chiqarish, presslash usulida detallar tayyorlash.
20. Plastik massalar va shisha materiallari.
21. Shishaning tuzilishi, tarkibi, xossalari. Shisha olish uchun xomashyo.
22. Shisha pishirish texnologiyasi. Shishalardan maxsulot olish.
23. Shishalarning klassifikatsiyasi va ishlatilishi. Shishadan tayyorlanganlangan maxsulotlarga mexanik va termik ishlov berish.
24. Plastik massalar oddiy, murakkab, to‘ldirgichlar, stabilizatorlar, katalizatorlar. Termoplastik va termoreaktiv plastmassalar.
25. Qizbolalar kiyimlarini tikish texnologiyasi.
26. Qiz bolalar kiyimlari va ularning bichimlari haqida ma’lumot berish.
27. Qiz bolalar tungi ko‘ylagi, maktab yoshigacha bo‘lgan qizlar ko‘ylagi, maktab yoshidagi qizlar ko‘ylagini tikish texnologiyasi bo‘yicha ma’lumotlar berish.
28. Beldan kiyiladigan kiyimlarni tikish texnologiyasi.
29. Beldan kiyiladigan kiyimlar turlari xaqida ma’lumot berish.
30. Yubkalar turlari va ularga fason tanlash.
31. Yubka – shim turlari xaqida ma’lumot berish.
32. Milliy lozim tikish texnologiyasi bilan tanishtirish.
33. Ayollar ko‘ylagini tikish texnologiyasi.
34. Ayollar kiyimlari va ularning bichimlari haqida ma’lumot berish.
35. Ayollar tungi ko‘ylagi, nimcha, ayollar milliy ko‘ylagi, ayollar ko‘ylagi fason va gazlama tanlash bichish texnologiyasi xaqida ma’lumot berish.
36. Bayram va tantanalar uchun kiyiladigan kiyimlarni tikish texnologiyasi.
37. Bayram va tantanalar uchun kiyiladigan kiyimlar turlari xaqida ma’lumot berish. Kiyimlarni tikishda qo‘llaniladigan usullar.
38. Kiyimlarni texnologik xaritasini tuzish.
39. O‘g‘il bolalar ko‘ylagi va shimini tikish texnologiyasi.
40. O‘g‘il bolalar kiyimlari xaqida ma’lumot berish.
41. O‘g‘il bolalar ko‘ylagini tikish texnologiyasi xaqida ma’lumot berish.
42. O‘g‘il bolar shimini tikish texnologiyasini tushuntirish.
43. Simlar bilan ishlash va ulardan turli hil buyumlar tayyorlashni o‘rganish.
44. Yupqa metall listlardan qoliplar tayyorlashni o‘rganish.
45. Derazalar uchun panjara tayyorlashni o‘rganish.
46. Hovli uchun panjara tayyorlashni o‘rganish.

47. Metall listlardan eshik va darvozalar tayyorlashni o'rganish.
48. Metall listlardan turli hil maket va modellar tayyorlashni o'rganish
49. Metall listlarga rangli lazerli gravyura yordamida kompozitsiya chizishni o'rganish texnologiyasi.
50. Turli hil materiallardan foydalanib xona intereri modeli va maketini tayyorlashni o'rganish.
51. Rezina, shisha materiallardan foydalanib turli hil formadagi buyumlar, modellarini tayyorlashni o'rganish.
52. Shishadan tayyorlangan maxsulotlarga mexanik va termik ishlov berishni o'rganish.
53. Simlar bilan ishlash va ulardan turli hil buyumlar tayyorlashni o'rganish.
54. Yupqa metall listlardan qoliplar tayyorlashni o'rganish.
55. Derazalar uchun panjara tayyorlashni o'rganish.
56. Hovli uchun panjara tayyorlashni o'rganish.
57. Metall listlardan eshik va darvozalar tayyorlashni o'rganish.
58. Metall listlardan turli hil maket va modellar tayyorlashni o'rganish
59. Metall listlarga rangli lazerli gravyura yordamida kompozitsiya chizishni o'rganish texnologiyasi.
60. Turli hil materiallardan foydalanib xona intereri modeli va maketini tayyorlashni o'rganish.
61. Texnologik mashinalar va jihozlarga to'g'ri berilgan ta'rifni ko'rsating
62. Texnologik mashinalar va jihozlarga qaysi soxalarda keng qo'llaniladi?
63. Sanoat mashinalari qanday maqsadda qo'llaniladi?
64. Qishloq xo'jaligi texnikasi nima?
65. Texnologik mashinalar va jihozlarni qo'llanishdan asosiy maqsad nimadan iborat?
66. Nima uchun jihozlarni ta'mirlash ishlari oddiy, qulay va yuqori malaka talab etmasligi kerak?
67. Konstruktiv talablar nimalar bilan bog'liq bo'ladi?
68. Ergonomik talablar nimani belgilaydi?
69. Estetik talablar nimani belgilaydi?
70. Antropometrik ko'rsatkichlarlar nima?
71. Iqtisodiy talablar nima?
72. Barcha texnologik qurilmalar inson xavfsizligi uchun qaysi jihatdan mukammal bo'lishi lozim
73. Qurilmalarning harakatlanuvchi qismlari qanday loyhalanishi kerak?
74. Zagatovkalar kesib ishlangandan keyin detallarga nisbatan qo'yiladigan talablarga javob beradigan o'lchamlarga va tozaligiga ega bo'lish uchun dastgoh ..... ishlashi lozim.
75. Dastgoh konstrukturasida ehtiyot bo'lmay yoki bilmasdan turib ishga tushirishda dastgohning sinishiga barham beradigan .....bo'lishi ham ko'zda tutilishi kerak.
76. Zagatovkalar kesib ishlangandan keyin detallarga nisbatan qo'yiladigan talablarga javob beradigan o'lchamlarga va tozaligiga ega bo'lish uchun dastgoh ..... ishlashi lozim.
77. Dastgoh konstrukturasida ehtiyot bo'lmay yoki bilmasdan turib ishga tushirishda dastgohning sinishiga barham beradigan .....bo'lishi ham ko'zda tutilishi kerak.

78. 5-7-sinflarda Servis xizmati yo'nalishi qaysi qismlardan iborat?
79. 8-sinfda texnologiya va dizayn yo'nalishi qaysi qismlardan iborat
80. 8-sinfda texnologiya va dizayn yo'nalishi qaysi qismlardan iborat
81. 9-sinfda texnologiya va dizayn yo'nalishi qaysi qismlardan iborat
82. 8-sinfda servis xizmati yo'nalishi qaysi qismlardan iborat
83. 9-sinfda servis xizmati yo'nalishi qaysi qismlardan iborat
84. Texnologiya fani yo'nalishlariga qaysilar kiradi?
85. Texnologiya fanida ko'rsatmalilik prinsipi nimaga xizmat qiladi?
86. O'qitishning asosiy shakli nima?
87. Ustaxonalar necha turga bo'linadi?
88. Ilmiylik va sistemalilik tamoyili qaysi javobda to'g'ri ko'rsatilgan?
89. Texnologiya faniida onglilik va faollik tamoyilidan foydalanish qaysi javobda to'g'ri ko'rsatilgan
90. O'qitishning frontal shaklini aniqlang
91. O'qitishning individual (yakka) shaklini aniqlang.
92. Texnologiya fani darslarida muammoli ta'lim nimaga kiradi?
93. Ta'lim usullarini tanlash avvalo nimalarga bog'liq?
94. Ixtisoslashganlik darjasiga ko'ra dastgohlar nechata turga bo'linadi?
95. Universal dastgohlar qanday bo'ladi?
96. Ixtisoslashtirilgan dastgohlar qanday bo'ladi?
97. Maxsus dastgohlar qanday bo'ladi?
98. Stanoklarni markalashdagi 1-raqam nimani bildiradi?
99. Stanoklarni markalashdagi 2-raqam nimani bildiradi
100. Stanoklarni markalashdagi oxirgi raqamlar nimani bildiradi?
101. Stanoklarni markalashdagi harflar nimani bildiradi?
102. Ko'rgazmali qo'llanmalarni namoyish qilish metodining maqsadi nima?
103. Qo'llanmalar namoyish qilish metodi o'quv materialini bayon qilishda nimalarni ko'rsatishni nazarda tutadi
104. O'quv jarayonini rejalashtirishning ahamiyati nima?
105. 5-7-sinflarda o'quvchilarga elektrotexnika ishlarini o'rgatishning vazifalari va mazmuni nima?
106. O'quv jarayoni qanday hujjatlar asosida rejalashtiriladi?
107. Texnologiya fanini o'qitishning mazmuni qanday me'riy hujjatlarda ifodalanadi
108. Tokarlik stanoklarida qanday ishlarni bajarish mumkin?
109. Tokarlik stanoklarida bajariladigan qo'shimcha ishlar (operatsiya)ni ko'rsating.
110. Tokarlik-lobovoy stanoklarda qanday buyumlarga ishlov beriladi
111. Materiallarni kesib ishlash deganda... tushuniladi
112. Yog'ochga ishlov berish jihozlari bilan qanday ishlar bajariladi?
113. Yog'ochga ishlov berish jihozlari qanday turlarga bo'linadi?
114. O'qituvchining darsga metodik tayyorgarligi nimadan iborat
115. O'quv ustaxonalarini tashkil etish va jihozlaga qanday talablar qo'yiladi
116. Pazandachilik o'quv xonalariga qanday talablar qo'yiladi
117. Texnologiya darslarida o'quvchilarning bilim, ko'nikma va malaklari qaysi usullarda tekshiriladi

118. Slesarlik verstagining usti (qopqog'i) necha mm yog'och taxtadan iborat bo'lishi kerak
119. Slesarlik verstagi ustida (qopqog'i) da necha mm metall qoplama bo'lishi kerak
120. Zarb bilan bajariladigan operatsiyalarga qaysilar kiradi
121. Zagotovka tayyorlash ko'pincha nimadan boshlanadi
122. Metalni kesish qaysi soha operatsiyalari turiga kiradi
123. Yog'ochga ishlov berish texnologiyasi bo'limi "Umumiy tushunchalar" qismida qanday bilimlar beriladi?
124. Gazlamaga ishlov berish texnologiyasi «Asbob uskunalar va ularni ishlatish» qismida o'quvchilar qanday bilimlarga ega bo'ladilar?
125. Metallarga ishlov berish texnologiyasi «Stanoklar va ulardan foydalanish» qismida o'quvchilar qanday bilimlarga ega bo'ladilar?
126. 5-sinflardagi yozgi mehnat amaliyoti necha soatni tashkil qiladi?
127. O'quvchilar ustaxonadagi mashg'ulotlarda metaldan buyum tayyorlashga kirishganlarida ilk bor nimaga duch keladilar?
128. Pazandachilik asoslari bo'limi «Mahsulotlar tayyorlash texnologiyasi» qismida o'quvchilarga qanday bilim, ko'nikma, malakalar beriladi?
129. Ish o'rnini yoritilishi necha lyuks bo'lishi kerak?
130. O'qituvchi qaysi vaqtda bajariladigan ishlarning operatsiyalari bo'yicha eskizlari yoki plakatlarini ko'rsatadi?
131. Texnologiya fani o'qituvchisi nimani hisobga olib o'quvchilarning texnologik bilimlarini bir bosqichdan keyingi bosqichga o'tkazib boradi?
132. Amaliy bilish shakllari qaysi javobda berilgan
133. Metallarga ishlov berish yo'nalishi «Stanoklar va ulardan foydalanish» bo'limida o'quvchilar qanday bilimlarga ega bo'ladilar?
134. O'quvchilarni darsdan tashqari vaqtlarda kasbga yo'naltirishda qaysi tadbirlar muhim hisoblanadi?
135. Mehnat uslubi nima?
136. Texnologiya fani mashg'ulotlarida yog'ochlardan buyumlar tayyorlashda nimalarga e'tibor berish kerak
137. Egovlash qaysi operatsiyalar turiga kiradi?
138. Amaliy dars bosqichlari nechta?
139. Tikuv mashinasini ko'proq nimadan asrash kerak?
140. Kishi gavda tuzilishi necha xil bo'ladi?
141. Nima uchun mashinani moylab turish kerak
142. Parmalash asbobi qaysi javobda ko'rsatilgan.
143. Fanerdan tayyorlangan buyumlarga oxirgi ishlov berish usuli nimadan iborat
144. Bosim yordamida ishlarni bajaradigan mashinalarga ....deyiladi.
145. Tokarlik stanogining ketingi babkasiga berilgan to'g'ri ta'rifni toping.
146. Ustaxonalarda rioya qilinadigan asosiy qoidalar qaysilar.
147. Sherxebel nima?
148. Metal materiallarga dastlab qaysi asboblar yordamida ishlov beriladi
149. TV-6 tokarlik vintkesar stanogida qanday ishlar bajariladi?
150. Buyumlarning to'g'ri burchakli biriktirilganligi qaysi asbob bilan aniqlanadi?
151. Takomillashgan yog'och-tokarlik stanogi qanday markalangan (rusumda)?

152. Tunukadan turli buyumlarni tayyorlashda ishni qanday tartibda bajarish to'g'ri hisoblanadi?
153. Tikuv mashinasining ip tortuvchi qurilmasi qanday qismlardan iborat?
154. Tikuv mashinasining asosiy ish bajaruvchi mexanizmlari qaysilar
155. Metallarga sovuq holda ishlov berishga oid kasb qanday nomlanadi
156. Tunuka materiallarni rejalashda qaysi asbobdan foydalaniladi?
157. Sandon ustida qanday ishlar bajariladi?
158. Arralar vazifasiga ko'ra nechta turga bo'linadi?
159. Tishlarining shakliga ko'ra arralar nechta turga bo'linadi
160. Qirquvchi arralarning tishlari qanday ko'rinishda bo'ladi
161. Tiluvchi arralarning tishlari qanday ko'rinishda bo'ladi.
162. Stanokda ishlayotganda nuqson sezilsa, o'quvchining birinchi vazifasi nima
163. Egovlar bir-biridan qanday farqlanadi?
164. Qaysi javobda darsga qo'yiladigan maqsadlar to'g'ri ko'rsatilgan.
165. Plastmassalarga ishlov berish...
166. Arra, randa kabi tig'li asboblarning qanday holatda olib yuriladi?
167. Kiyim-kechak tikishda, choklar yordamida buyumlarni bezash va pardozlashda, ularni qavishda va boshqa maqsadlarda ishlatiladigan mashina ....
168. Arqoq va tanda iplaridan gazlama xosil qilish jarayonlari majmui, gazlama ishlab chiqarish jarayoni qanday nomlanadi?
169. To'quv dastgohi gazlama xosil qilish usuliga ko'ra qanday turlarda bo'ladi?
170. To'quv dastgohi konstruksiyasiga ko'ra qanday turlarda bo'ladi?
171. Quyidagilarni qaysilari namlab-isitib ishlash jihozlari va moslamalari hisoblanadi?
172. Oziq-ovqat mahsulotlarini yuvish jarayoni qanday usullar bilan amalga oshiriladi?
173. Kartoshka qanday usullar bilan tozalanadi?
174. Ta'limda proektsion uskunalarning va slaydlarni qo'llash qaysi didaktik tamoyilda o'z ifodasini topgan?
175. JUKI tikuv mashinasi baxyasining yirikligini qanchagacha rostlash mumkin
176. JUKI tikuv mashinasi parallel ignalari o'rtasidagi oraliq qanchaga teng?
177. JUKI tikuv mashinasi nechata ipli bo'ladi?
178. Yog'och chiqindilaridan tayyorlangan yarim fabrikatlarni ko'rsating.
179. Yog'och materiallarni ko'ndalang kesimi bo'yicha ajratish .... deb ataladi.
180. Yog'och materiallarni ko'ndalang kesimi bo'yicha arralash va kichik diametrli xodalarni tilish uchun qanday turdagi arradan foydalaniladi
181. Katta diametrli xodalarni tilish uchun qanday turdagi arradan foydalaniladi?
182. Qanday mashinalarga presslar deyiladi?
183. Maydalash stanoklari nima vazifani bajaradi?
184. Qanday stanoklarga kombinatsiyalashgan stanoklar deyiladi?
185. Tokarlik stanoklarida parmalash, zenkerlash va razvyortkalash ishlari qaysi qismi yordamida amalga oshiriladi?
186. Uch mushtli (kulachokli) patron asosan qaysi stanokda qo'llaniladi?
187. Bu stanoklar yordamida bir xil shakldagi va turli o'lchamdagi buyumlarga ishlov berish mumkin

188. Bu stanoklar yordamida bir xil shakl va bir xil o'lchamdagi buyumlarga ishlov berish mumkin.
189. Yog'och yuzasini silliqlash maqsadida qirindi ajratish jarayoni ....deb ataladi
190. Ochiq va berk teshiklar hosil qilish va ularni kengaytirish qaysi stanoklar yordamida bajariladi?
191. ....dazmolning qizdirilgan sathini namlangan gazlama ustida sirtida bosib yurgizish. Nuqtalar o`rniga qaysi so`z to`g`ri keladi?
192. Tikuv mashinasida ishlayotganda(nimalarga rioya qilish kerak) o`quvchi qanday holatda bo`lishi kerak?
193. Tikuv mashinasida ishlaganda yorug`lik qaysi tomondan tushish kerak
194. Mexanik yuritmal tikuv mashinalari asosiy harakatni qaerdan olinadi?
195. Ishlab chiqarish tarmoqlarida mahsulotlarni massiv miqyosda tayyorlash uchun ishlatiladigan mashinalar qanday nomlanadi?
196. Jihoz konstruksiyasiga samarali mehnat qilishi uchun yordam beruvchi gigienik sharoit va estetik muhit yaratish talablarini qanday ataladi?
197. Yoritilganligi, harorati, namligi, changlar konsentratsiyasi, shovqin va vibratsiya darajasini qaysi talablar belgilaydi.
198. Buyumning vazifasiga mosligi, originalligi, oichamlarning mutanosibligi va rangini qaysi talablar belgilaydi.
199. Vaqt birligi ichida qayta ishlangan yoki tayyorlangan mahsulot miqdori.... belgilaydi.
200. "Mahsulotni sertifikatlashtirish" nima?

Mahsulot tayyorlash texnologiyasi fanidan o`quv adabiyotlar va elektron ta`lim resurslari ro`yxati

Asosiy darslik va o`quv qo`llanmalar

№	Muallif	Adabiyot nomi	Nashr yili	Adabiyot-ning ARMdagi shifri	Adabiyot-ning ARMdagi inventar raqami	Adabiyot turi	ARMdagi soni
1	Sharipov Sh.S., Jalilov T.	Texnologik ta`lim ustaxonalari uchun davlat ta'lim standartlariga muvofiq ko'rgazmali qurollar ro`yxati.	2013	28.158 K 38	u/k 8557/19	O`quv qo`llanma	42 ta
2	Karimov I.	Texnologiya fanini o`qitishda innovatsion pedagogik texnologiyalar	2020	7458	324591	O`quv qo`llanma	10 ta

Qo'shimcha adabiyotlar

- 1.Mirziyoyev Sh.M. “Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz”. - Toshkent.: “O‘zbekiston”, 2017. -486 b.
- 2.Mangal S.K., Mangal Uina. Educational technology. Dehli. – 2012 y.
- 3.Imran R. Shaikh. Introduction to Educational Technology and ICT
- 4.Sharipov Sh. S., Abralova M. Maktablar o'quv va o'quv ishlab chiqarish
- 5.Ustaxonalari uchun xavfsizlik texnikasi va ishlab chiqarish sanitariyasi qoidalari. Metodik yo'riqnoma. -T: RTM. 2002 y.
- 6.Sharipov Sh.S., Jalilov T. Texnologik ta'lim ustaxonalari uchun davlat ta'lim standartlariga muvofiq ko'rgazmali qurollar royxati. Metodik qo'llanma. Toshkent, Respublika ta'lim markazi. 2002 y.
- 7.Tolipov O'.Q., Sharipov Sh.S., Xolmatov P.Q. Umumiy o'rta ta'lim maktablari va maktabdan tashqari muassasalar to'garak rahbarlari uchun namunaviy dastur. Toshkent, Nizomiy nomidagi TDPU, 2003 y.

Axborot manbalari:

1. [www. ziyonet. uz](http://www.ziyonet.uz)
2. www. edu. uz

Texnologiya ta'limi praktikumi fanining mazmuni

Mazkur fan umumiy o'rta ta'lim maktablarida o'qitiladigan «Texnologiya» fani bilan bevosita aloqador bo'lib, texnologiya fani quyidagi yo'nalishlar asosida o'qitiladi: servis xizmati, texnologiyada dizayn, umumlashtirilgan yo'nalish. Shuni inobatga olgan xolda mazkur o'quv fani dasturida ikkita bo'lim asosida mavzular shakllantirilgan. Servis xizmati bo'yicha gazlamaga ishlov berish bo'limi mazmunida texnologiya fanini 5-9 sinflarda o'qitishda gazlama turlari, xossalari, kiyim chizma asoslarini konstruksiyalash, andaza tayyorlash modellashtirish, bichish va tikish texnologiyasi, mexanik usulda ishlov berish texnologiyasi, xavfsizlik texnikasi qoidalari o'zida mavzular ko'zda tutilgan.

Texnologiyada dizayn bo'limini oqitishda yog'ochga ishlov berish, buyum tayyorlash texnologiyasi, randalash, parmalash, tokarlik, frezalash, stanoklarida ishlov berish nazorat o'lchov va rejalash asboblari, dastakli asboblari shuningdek, yupqa tunikaga ishlov berish va yuqori sifatli buyumlar tayyorlash haqida ma'lumotlar berilgan.

O'quv fanining maqsadi va vazifasi

Ushbu fanning maqsadi - talabalarga servis xizmati bo'yicha gazlamaga ishlov berish bo'limi mazmunida texnologiya fanini 5-9 sinflarda o'qitishda gazlama turlari, xossalari, kiyim chizma asoslarini konstruksiyalash, andaza tayyorlash modellashtirish, bichish va tikish texnologiyasi, mexanik usulda ishlov berish texnologiyasi, xavfsizlik texnikasi qoidalari o'zida, texnologiyada dizayn bo'limini

o'qitish orqali yog'ochga ishlov berish, buyum tayyorlash texnologiyasi, randalash, parmalash, tokarlik, frezalash, stanoklarida ishlov berish nazorat o'lchov va rejalash asboblari, dastakli asboblardan shuningdek, yupqa tunikaga ishlov berish va yuqori sifatli buyumlar tayyorlash bo'yicha malaka hosil qilishni ko'zdatutadi.

Ushbu fanning **vazifasi** - servis xizmati boyicha gazlama turlari, xossalari, kiyim chizma asoslarini konstruksiyalash, andaza tayyorlash uchun gavdadan to'g'ri o'lchov olishni, kiyim fasonlarini o'zgartira olish (modellashtirish), texnologiya asosida bichish va tikish, gazlamalarni, materiallarni to'g'ri tanlashga oid ko'nikma va malakalarni shakllantirish, texnologiyada dizayn bo'limini o'qitishda rejalash, arralash, randalash, egovlash, parmalash, birikmalar tayyorlash, stanoklarda mohirona ishlay olish ko'nikma va malakalarni shakllantirishni vazifa qilib qoyadi.

“Texnologiya ta'limi praktikumi” fanini o'zlashtirish jarayonida amalga oshiriladigan masalalar doirasida bakalavr:

- kiyim chizma asoslarini konstruksiyalash, modellashtirish, bichish va tikish texnologiyasi, tikuvchilikda ishlatiladigan asbob-uskunalar va jihozlardan haqida tasavvurga ega bo'lishi, yengil kiyimlarga ishlov berish texnologiyasi, sodda bichimli kiyim turlarini loyihalash asoslari, maishiy tikuvchilik asbob – uskunalar va jihozlari, qo'l va mashina ishlari, namlik – issiqlik ishlov berish o'rinlarini tashkil etish;

chilangarlik ishlari haqida, o'quv ustaxonasida xavfsizlik texnikasi qoidalari, va chilangarlikda ishlatiladigan asbob – uskunalar hamda moslamalar to'g'risida umumiy ma'lumotlar bo'yicha **bilimga**;

- qo'lda va mashinada bajariladigan oddiy ish jarayonlarini amalga oshirish usullaridan, turli bichimli tikuv buyumlarining asos chizmasini chizish, texnik modellashtirish, andazasini tayyorlash va tikish, havfsizlik texnikasi va mehnat gigienasi qoidalariga rioya qilish, tikuvchilik jihozlardan to'g'ri foydalana olish;

- simlar va yupqa tunikalarga ishlov berish texnologiyasi, prokat va shtamplash usulida olinadigan materiallarga ishlov berish texnologiyasiga oid **ko'nikma**;

- qo'lda va mashinada turli choklarni bajara olish, engil kiyimlar detallariga ishlov berish, sodda konstruksiyali buyumlar uchun gavdadan o'lchov olish va asos chizmasini qurish, ularni bichish va tikish, tikuvchilik jihozlari ishga tayyorlash, ayollar va bolalarning sodda bichimli engil kiyimlarini loyihalash va tayyorlash boyicha kompetentsiyalarga ega bo'lishi, sozlash;

- parchinlash, rezba qirqish turlarini o'rganishi, parmalash va charxlash usullarini, tayyor detallarga termik ishlov texnologiyasi bo'yicha **malakasiga ega bo'lishi kerak**.

Texnologiya ta'limi praktikumi fanidan yakuniy davlat attestatsiyasi sinovining asosiy savollari

1. Tikuvchilik ustaxonalarida ish o'rnini tashkil qilish texnologiyasi?
2. Tehnika-havfsizlik qoidalari. Sanitareya-gigiyena qoidalari?
3. Qo'lda bajariladigan ishlar?
4. Qo'l ishlari uchun ish o'rnini tashkil qilish?
5. Qo'lda bajariladigan ishlar. Qo'l ishlari uchun ish o'rnini tashkil qilish?
6. Tikuv mashinalari haqida umumiy ma'lumotlar?

7. Mashina choklarini tikishda asbob va moslamalar?
8. Kiyimlarni tikishga qo'yiladigan talablar?
9. Qaychi bilan ishlash. Dazmol bilan ishlash. Qo'lda tikish?
10. Mashinada ishlashda o'tirish qoidasi. Nina turlari. Gazlamani o'ngini tanlash?
11. Dekatirovka. Nina, ip, gazlamani bir-biriga moslash. Qo'l ishlari atamaları. Bichishda ishlatiladigan atamalar?
12. Dazmolda ishlatiladigan atamalar. Mashinada bajariladigan ishlar atamaları?
13. Qo'l choklaridan namunalar tayyorlash. Gazlamada ip yo'nalishlari?
14. Qo'l choklari: yashirin chok, ko'klash choki?
15. Qo'l choklari: qiya chok, petliya chok?
16. Qo'l choklari: shim choki, janda choki, salqi choki?
17. Mashina choklaridan namuna tayyorlash?
18. Mashina choklari: ag'darma chok, bostirma chok, jinsi chok?
19. Mashina choklari: moskovcha chok tahlama?
20. Mashina choklari: zaship, izmalar, to'r ulash?
21. Bolalar kiyimi hususiyatlari va ularga qo'yiladigan talablar?
22. Bolalar gavdasi rivojlanishi va turlari?
23. Bolalar kiyimi haqida umumiy ma'lumot?
24. Yosh bolalarning kiyimi va matolariga qo'yiladigan talablar?
25. Chaqaloqlar kiyimini bichish va tikish?
26. Chaqaloqlar kiyimini bichish va tikish?
27. Chaqaloq bolalar kiyimlari chizmasini chizish va andozasini tayyorlash?
28. Chaqaloqlar ko'ylakchasi – raspashonkasi va qalpoqchasini loyihalash?
29. Chaqaloq bolalar kiyimlari chizmasini chizish va andozasini tayyorlash?
30. Tikuvchilikda o'quvchilar uchun xavfsizlik texnika qoidalarning guruhlanishi?
31. Dazmolmatoni tolali gazlamadan tayyorlanishi?
32. Presslash jarayoni?
33. Qaviqlar tuzilishlari?
34. Angishvonani tuzilishi?
35. Iste'molchining talablari?
36. Elektr dazmolda ishlaganda xavfsizlik texnikasi qoidalari?
37. Ustki va ostki iplarning chatishuvi?
38. O'lehov olish uchun qoidalari?
39. Tikuv mashinasi turlari?
40. Tikuv mashinasida ishlash jarayoni?
41. Tikuv mashinasida ishlaganda yorug'lik qaysi tomondan tushish kerak?
42. Ustki kiyimlarni tikishda qanday angishvonadan foydalaniladi?
43. Jun tolali kiyim qanday dazmollanadi?
44. Erkaklar kiyimiga nechanchi nomerli angishvonalar kerak?
45. Ayollar kiyimiga nechanchi nomerli angishvonalar kerak?
46. "Molniya" taqilmasi qanday kiyimlarga qo'yiladi?
47. Qaysi gazlamalarga nam-issiq ishlov berilmaydi?
48. Kiyim tikishda nima uchun primerka qilinadi?
49. O'zbek milliy ko'ylaklaridan koketkali ayollar ko'ylagi nechta detaldan iborat?
50. Mag'ini tikishda santimetr kengliklarni tikilishi?

51. Kiyim etagiga ishlov berish xillari?
52. Ayollar va bolalar kiyimini qo'lda tikishda angishvonalarni ishlatilishi?
53. Gazlamani bichishda qanday gazlamalarga yuvilib ishlov beriladi?
54. Furnitura turlari?
55. Beldan kiyiladigan kiyimlarga turlari?
56. Tikuv mashinasining asosiy mexanizmlari?
57. Oyoq yuritmalik tikuv mashinalarda asosiy xarakterni hosil qilinishi?
58. Qo'l ishlari ishlatiladigan asbob-uskunalar turlari?
59. Milliy kiyimlarga turlari?
60. Mashina choklari vazifasiga qarab turlar?
61. Ostki ipning asosiy detallari qaysi qatorda to'g'ri berilgan?
62. Moki uyusiga mashinaning qaysi detali o'rnatiladi?
63. Gazlama necha turga bo'linadi?
64. Kiyimga quyiladi talablar?
65. Mashina tuzatuvchi ustaning bajaradigan ishlari?
66. Baxyaning uzun yoki qisqaligi, mayda yoki yirikligini mashinaning detalini ishlash prinsipi?
67. Baxya rostlagich yuritma orqali mashinani harakatga keltirish uchun detalni aylanish jarayoni?
68. Aaylana va kenglik o'lchovlarining yozilishi?
69. Mashinani moylashdagi moy turlari?
70. Qirqma cho'ntaklarning kiyimga qo'yilishi?
71. Nam issiq ishlov berilmaydi gazlama turlari?
72. Mashinada bajariladigan choklar konstruksiyasiga va vazifasiga ko'ra necha turli bo'ladi?
73. Bluzka qanday kiyim hisoblanadi?
74. Yubka uchun gazlama tanlash?
75. Pilla tolalar olinishi?
76. Hayvonlardan olinadigan tolalar turlari?
77. Ipak gazlamalarni olinishi?
78. Tabiiy tolali gazlamalar necha xil?
79. Qaysi tabiiy tolali gazlamalar isitish qobiliyati yuqori?
80. Qanday gazlamalardan tayyorlangan yubkaning etak qismi mag'iz yoki tasma bilan ishlov beriladi?
81. Gazlamaning chang tortish xossasi yuqori bo'lish sabablari?
82. Kiyimlarni modellashtirish nima?
83. Qo'l ishlari qanday guruhga bo'lib o'rganiladi?
84. Kiyimni birinchi kiyib ko'rish bajariladigan ishlar?
85. Tikuvchilik klassifikatsiyasiga ko'ra kiyimlarni sinfga bo'linishi?
86. Tikuv mashinasida nechta asosiy mexanizmlari?
87. Tikuv mashinasida 50 raqamli ip uchun qaysi raqamli nina kerak bo'ladi?
88. Tikuv mashinasiga ninalarni o'rnatilishi?
89. Tikuv mashinasida gazlama yomon surilishi?
90. Erkaklar ko'ylagining razmeri qaysi o'lchovga qarab belgilanadi?
91. Qaysi qatorda kiyimlar fasllarga qarab to'g'ri bo'linadi?
92. Duxoba chiyduxobani bichishda tuki qayoqqa qaraladi?

93. Qo'l yuritmalı mashına asosan necha qismlardan iborat?
94. Klenli yubkalar turlari?
95. Yubkani bichish necha bosqichda bajariladi?
96. Furniturani kiyimlarga tanlanishi?
97. Kiyimlar assortimentiga ko'ra bluzkaning turlari?
98. Qotirmani kiyimga berkitirilishi?
99. Cho`ntaklarni guruxlanishi?
100. Namlab - isitib ishlov berish atamaları?
101. Ignalar uzunligi va yo'g'onligiga qarab nomerlanishi?
102. Tikuvchilikda ishlatiladigan iplarni tolalardan tayyorlanishi?
103. Tikuv mashinasining qaysi mexanizmi chok uzunligini o'zgartirish uchun xizmat qiladi?
104. Qo'l ishlari atamaları?
105. Qaviqni tariflanishi?
106. Kiyim tikishda namlab – istib ishlov berish ishning taxminan necha % ni tashkil etadi?
107. Dazmollarni vazn turlar?
108. Dazmollash usullari?
109. Tikuvchilik ishlab chiqarish korxonaları?
110. Baxya turlari?
111. Qaviqlarni tuzilishi jihatidan turlari?
112. Gazlamalarning qalinligi?
113. Oddiy qaviqlarni turlari?
114. Murakkab qaviqlarni turlari?
115. Qistirma kantli ag'darma choklarni kiyimlarda ishlatilishi?
116. Quroq texnikasida hamma geometrik naqshlarni guruhga ajratilishi?
117. Bichish sexining asosiy texnologik proseslari?
118. Ekspremental sexda amalga oshiraladigan ishlar?
119. Fartuk tikish tartibi?
120. Yubka bichish etaplari?
121. Rasmiy kiyim turlari?
122. Fartuk va ro'mol tikishda asosan qaysi toladan to'qilgan gazlamalardan foydalanilishi?
123. Modellashtirish tushunchasi ?
124. Tayyorlov sexida amalga oshiriladigan operatsiyalar?
125. Fartukning qaysi qismlariga bir xil ishlov beriladi?
126. Fartuk necha xil detal bilan tikiladi?
127. Erkaklar ko'ylagining tikish usullari?
128. Kiyimlarni saqlanishi?
129. Molniyani oddiy tepki mashinada tikilishi?
130. Tikuv mashinasining asosiy mexanizimlari?
131. Tikuv mashinasining yordamchi mexanizimlari?
132. Qalin gazlamani tikishda baxya kengliglari?
133. Yupqa gazlama tikishda baxya kengliglari?
134. O'zbekistonda quroqchilikni vujudga kelishi?
135. Quroqchilikda foydalaniladigan choklar?

136. Applikatsiya turlari?
137. Maxsus kiyim turlari?
138. Mashinani nimadan asrash kerak?
139. Ko'ylakning old qismiga tugmalarni tikishda qanday o'lchov qoida bo'lishi kerak?
140. Erkaklar ko'ylagida yoqa qismiga qanday qavatlash usuli mavjud?
141. Manjet qismiga tugmalarni o'rnatishda qanday masofa qoldiriladi?
142. Erkaklar ko'ylagining yoqa qismiga qanday detal ishlatiladi?
143. Erkaklar ko'ylagi tugmalarining odatiy joylashuvi qanday?
144. Yupka astarining asosiy vazifasi nima?
145. Yupka astar o'lchamini qanday aniqlash kerak?
146. Qaysi matolar astar va asosiy yupka qismiga tavsiya etiladi?
147. Astar va asosiy matoni tikish jarayonida nimaga e'tibor berish kerak?
148. Astar va asosiy matoni qanday qilib birlashtirish tavsiya etiladi?
149. Yupkani astar bilan birlashtirgandan so'ng qanday ishlar bajariladi?
150. Anatomiya fanda nimalar o'rganiladi?

Duradgorlik

151. O'quv ustaxonasida ish o'rni tashkil etish?
152. Rejalash asboblari?
153. Arra turlari?
154. Oyish va kesish usullari?
155. Yog'ochga ishlov berish dastgoxi xag'ida tushuncha?
156. Randa turlari?
157. Japs randa va uning ishlatilish soxalari?
158. Elektr parmalash mashinasi (mexanizmi) tuzilishi?
159. Birikmalar va ularning vazifasi?
160. Diskli arra tishlari shakli va ularni charxlash?
161. Nazorat - ulchov asboblari?
162. Yog'och materiallarni quritish?
163. Ishlab chiqarishni avtomatlashtirish?
164. NS -12 markali paralash dastgoxining tuzilishi va ishlash jarayoni?
165. Burama mixlar tavsifi?
166. Oshik- moshiklar va ularning ishlatilishi?
167. DVP maxsulotlari?
168. DSP maxsulotlari?
169. Shpingaletlar va ularning ishlatilishi?
170. Oynalar va ularning ishlatilishi?
171. Daraxtlarning texnik va mexanik afzalliklari?
172. Faneralar turlari?
173. Yog'ochlarni boyiga arralash usuli?
174. Yog'ochga kuydirib ishlov berish turlari?
175. Duradgorlikning xalq turmushidagi roli va vazifasi?
176. Duradgorlik ustaxonasida ish o'rnini va jihozlari?
177. Yog'och materialini kesish to'g'risida umumiy tushuncha?
178. Yog'och materiallarini rejalash, yo'nish, arralash, randalash?

179. Kesuvchi asboblarni ishga sozlash. Ish turiga qarab qirquvchi, yo‘nuvchi, uyuvchi uskunalar tanlash?
180. Chilangarlik ustaxonalari va jihozlari?
181. Chilangarlik o‘lchov rejalash asboblari?
182. Metallarga ishlov berishda foydalaniladigan dastgohlar?
183. Metallarni tekislash texnologiyasi Metallarni kesish texnologiyasi?
184. Chilangarlik tiskilari va ularda ishlash texnologiyasi?
185. Metallarga egovlash orqali ishlov berish texnologiyasi?
186. Metallarni parmalash va zenker orqali ishlov berish texnologiyasi?
187. Metallarni qirqish asbob uskunalar va ulardan foydalanish texnologiyasi?
188. Metallarni arralash texnologiyasi?
189. Varaqa tunikalardan buyumlar tayyorlash texnologiyasi?
190. Metallarni parchinlash texnologiyasi?
191. Chilangarlikda simlar bilan ishlash texnologiyasi?
192. Tashqi va ichki rezbalar qirqish?
193. Chilangarlik ishlarida kesuvchi asboblardan ishlash va charxlash?
194. Metallarni sifatini tekshirishda foydalaniladigan asbob va uskunalar va ularda ishlash texnologiyasi?
195. Payvandlash turlari va payvandlash birikmalari. Kavsharlash ishlari?
196. Yog‘ochga ishlov beradigan tokarlik dastgohlarini tuzilishi va ishlatilishi?
197. Yog‘och materiallariga fugankalash va frezalachi dastgohlarda ishlov berish texnologiyasi?
198. Tokarlik vintqir qar stanogini tuzilishi?
199. Frezalovchi stanoklar. Frezalachi stanogini tuzilishi va ishlatilishi?
200. Randalash va jilvirlash stanoklari qismlari va ularni ishlatish prinsipi?

Texnologiya ta’limi praktikumi fanidan o‘quv adabiyotlar va elektron ta’lim resurslari ro‘yxati
Asosiy darslik va o‘quv qo‘llanmalar

№	Muallif	Adabiyot nomi	Nashr yili	Adabiyot-ning ARMdagi shifri	Adabiyot-ning ARMdagi inventar paqami	Adabiyot turi	ARMdagi soni
1	A.S.Iskandarov	Materiallarni kesib ishlash, kesuvchi asboblardan va stanoklar	2004	37.23.04	u/k 3473	O‘quv qo‘llanma	48 ta
2	I.Karimov	Mehnat ta’limi o‘qitish texnologiyalari	2013	74.263 K 25	u/k 4147/19	O‘quv qo‘llanma	42 ta
3	X.Z.Ismatullaeva, A.Abdullaev, M.Z.Ismatullaeva	Maxsus materialshunoslik	2007	84.254 K 52	u/k 4147/19	O‘quv qo‘llanma	30 ta

4	Sharipov Sh.S., Jalilov T.	Texnologik ta'lim ustaxonalari uchun davlat ta'lim standartlariga muvofiq ko'rgazmali qurollar ro'yxati.	2013	28.158 K 38	u/k 8557/19	O'quv qo'llanma	42 ta
---	-------------------------------	--	------	----------------	-------------	-----------------	-------

Qo'shimcha adabiyotlar

- 1.Mirziyoyev Sh.M. "Erkin va farovon, demokratik O'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz". O'zbekiston Respublikasi Prezidenti lavozimiga kirishish tantanali marosimiga bag'ishlangan Oliy Majlis palatalarining qo'shma majlisidagi nutqi.- Toshkent.: "O'zbekiston", 2016 y. -56 b.
- 2.Mirziyoyev Sh.M. "Tanqidiy tahlil, qat'iy tartib - intizom va shaxsiy javobgarlik - har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'Mishi shart". O'zbekiston respublikasi Vazirlar Maxkamasining 2016 yil yakunlari va 2017 yil istiqbollariga bag'ishlangan majlisidagi O'zbekiston Respublikasi Prezidentining nutqi. - Toshkent.: 2017 y. -104
- 3.Mirziyoyev Sh.M. "Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz". - Toshkent.: "O'zbekiston", 2017. -486 b.
- 4.Mangal S.K., Mangal Uina. Educational technology. Dehli. – 2012 y.
- 5.Imran R. Shaikh. Introduction to Educational Technology and ICT
- 6.Sharipov Sh. S., Abralova M. Maktablar o'quv va o'quv ishlab chiqarish
- 7.Ustaxonalari uchun xavfsizlik texnikasi va ishlab chiqarish sanitariyasi qoidalari. Metodik yo'riqnoma. -T: RTM. 2002 y.
- 8..Sharipov Sh.S., Jalilov T. Texnologik ta'lim ustaxonalari uchun davlat ta'lim standartlariga muvofiq ko'rgazmali qurollar royxati. Metodik qo'llanma. Toshkent, Respublika ta'lim markazi. 2002 y.
- 9..Tolipov O'.Q., Sharipov Sh.S., Xolmatov P.Q. Umumiy o'rta ta'lim maktablari va maktabdan tashqari muassasalar to'garak rahbarlari uchun namunaviy dastur. Toshkent, Nizomiy nomidagi TDPU, 2003 y.
- 10..Sharipov Sh.S, Yakubova H.S. Texnologik ta'lim metodikasi fanidan laboratoriya mashg'ulotlari. Metodik qo'llanma. Toshkent-2008 y.

Elektron ta'lim resurslari

- 1.<http://www.istedod.uz>
- 2.<http://www.pedagog.uz>
- 3.<http://www.zivonet.uz>
- 4.<http://www.tdpu.uz>

UMUMIY PEDAGOGIKA fanining mazmuni

Fanni bo‘lajak o‘qituvchilarni zamonaviy pedagogik fanning nazariy-tarixiy asoslari va o‘qituvchi mahoratiga doir bilimlar bilan qurollantirish, O‘zbekiston Respublikasining “Ta‘lim to‘g‘risida”gi Qonunida belgilangan talablar asosida ta‘lim-tarbiya jarayonini oqilona tashkil etish, pedagogik merosdan samarali foydalanish, real ta‘lim amaliyotida yuksak pedagogik madaniyat va texnikani nomoyon eta olishga o‘rgatish.

Fanning vazifasi:

- talabalarni milliy va innovatsion pedagogik faoliyatni samarali tashkil etishga o‘rgatish;
- o‘quv-tarbiya jarayonini samarali boshqarish, o‘quv-me‘yoriy hujjatlar bilan ishlash hamda ta‘lim olganlikni tashxis etish qonuniyat va tamoyillari bilan tanishtirish;
- o‘quvchilar bilan olib boriladigan korreksion ish yo‘nalishlari hamda rivojlanishida nuqsoni bo‘lgan o‘quvchilarni o‘qitish va rivojlantirish mazmunini o‘zlashtirish;
- milliy va jahon pedagogik fikrlari taraqqiyoti bilan tanishtirish hamda pedagogik merosdan samarali foydalanish ko‘nikma va malakalarini shakllantirish;
- global doirada ta‘lim tizimi rivojlanishining holati, asosiy yo‘nalishlari va qonuniyatlarini tahlil etish, milliy va xududiy o‘ziga xosliklardagi umumiy ko‘rinishlarni ochib berish, xalqaro pedagogik tajribaning ijobiy va salbiy jihatlari, milliy pedagogik madaniyatni boyitish shakl va metodlarini aniqlashtirish;
- talabalarni o‘qituvchi faoliyatida kasbiy mahoratni tutgan o‘rni, mazmun-mohiyatiga doir nazariy bilimlar hamda pedagogik faoliyatning turli ko‘rinishlarida o‘qituvchining muomala madaniyati, o‘quvchilar bilan aloqa o‘rnatish va muloqotga kirisha olish metodikasini to‘liq o‘zlashtirishga erishish.

Umumiy pedagogika fanidan yakuniy davlat attestatsiyasi sinovining asosiy savollari

1. Umumiy pedagogika fanining mohiyati, vazifalari va maqsadi.
2. Ta‘lim jarayonining tuzilishi.
3. Bolalar jamoasini tashkil etish.
4. Ijtimoiy ongni shakllantirish metodlari.
5. Ta‘lim jarayonining tamoyillari.
6. Tarbiya jarayonining umumiy metodlari.
7. Ta‘lim jarayonining metodlari.
8. Ta‘lim jarayonining maqsadi.
9. Tarbiya jarayonini tashkil etish shakllari.
10. Shaxs shakllanishiga ta’sir etuvchi omillar.
11. Ta‘limni tashxis qilish.
12. Estetik tarbiyaning mohiyati, vazifalari va mazmuni.
13. Tarbiya jarayonida maktab oila va maxalla hamkorligi.
14. Iqtisodiy tarbiyaning mohiyati, vazifalari va mazmuni.
15. Tarbiya jarayoni xususiyatlari.
16. O‘quvchilar jamoasini shakllantirish.
17. Bolalarni oilada tarbiyalash.
18. O‘z – o‘zini tarbiyalash.
19. Dars va uni tashkillashga qo‘yilgan talablar.

20. Tarbiya jarayonining vositalari.
21. Korreksion pedagogik
22. O'quv dasturi va rejasi.
23. Sharq mutaffakirlari asarlarida komil inson g'oyasining ifodalanishi.
24. Istisodiy tarbiyaning mazmuni.
25. Darsliklar va ularga qo'yilgan talablar.
26. Aqliy tarbiyaning mazmuni, vazifalari.
27. Ta'lim menejment.
28. Ta'limning og'zaki metodlari.
29. Sinf rahbari va uning faoliyati mazmuni.
30. Tarbiya jarayonining mazmuni.
31. Shaxsni rivojlanishiga ta'sir etuvchi omillar.
32. Didaktika-pedagogik ta'lim nazariyasi.
33. Pedagogika fanlari tizimi.
34. Ta'limni tashkil etishning asosiy va yordamchi shakllari.
35. Pedagogikada shaxs masalasi.
36. Hozirgi zamon darsi va unga qo'yilgan talablar.
37. Pedagogika fanining predmeti.
38. Davlat ta'lim standarti (DTS).
39. Bolalarni yosh davrlariga bo'lish muammosi
40. Pedagogika tarixi qanday fan?
41. Pedagogika tarixi fanining asosiy o'rganish manbalari.
42. Ta'lim – tarbiyaga birinchi bo'lib ilmiy ta'rif bergan olim?
43. Pedagogika tarixi fani predmeti.
44. Pedagogika fani rivojlanishiga xissa qo'shgan sharq allomalari.
45. "Fozil odamlar shahri" va "Ruhiiy madaniyat haqida risola" asarlari muallifi kim?
46. Abu Ali ibn Sinoning ta'limiy axloqiy qarashlari.
47. Yusuf Xos Hojibning ta'limiy axloqiy qarashlari.
48. "Qobusnoma" asarida komil inson tarbiyasi.
49. Ahmad Yugnakiy til odobi haqida.
50. Turkiy tilda yaratilgan 1-didaktik asar.
51. Jadidchilik harakati.
52. Amir Temur tuzuklari.
53. Mirzo Ulug'bek mudarisslik faoliyati.
54. "Ma'mun akademiyasi" tashkil etilishi.
55. Farobiy ta'lim-tarbiya haqida.
56. Qadimgi Afina va Spartadagi ta'lim tizimi.
57. A. Jomiyning pedagogik qarashlari
58. Mustaqil O'zbekiston ta'lim tizimi
59. Jahon rivojlangan mamlakatlar ta'lim tizimi
60. Pedagogik faoliyat va uning asosiy xususiyatlari.
61. Ta'lim oluvchilarning majburiyatlari "Ta'lim to'grisida"gi qonunning nechinchi moddasida aks etgan?
62. "Ta'lim to'grisida"gi qonunning maqsadini aniqlang?
63. Ta'lim sohasidagi asosiy prinsiplar "Ta'lim to'grisida"gi qonunning nechinchi moddasida aks etgan?

64. Ta'lim olish huquqi "Ta'lim to'grisida"gi qonunning nechinchi moddasida aks etgan?
65. "Inklyuziv" so'zi qanday ma'noni anglatadi?
66. Rejalashtirish -
67. Estetik tarbiya bu?
68. Quyidagi metodlardan qaysilari ongni shakllantirish metodlariga kiradi: 1) hikoya; 2) pedagoigk talab; 3) etik suhbat; 4) mashq; 5) tushuntirish
69. Mashq, o'rgatish, tarbiyaviy vaziyat tarbiyaning qaysi metodlariga kiradi?
70. Quyidagilardan qaysi biri yuqori darajada uyushgan jamoa hisoblanadi
71. Demonstratsiya – bu:
72. Aniq maqsad hamda ijtimoiy-tarixiy tajriba asosida yosh avlodni har tomonlama o'stirish, uning ongi, xulq-atvori va dunyo-qarashini tarkib toptirish jarayoni bu.....
73. Estetika so'zining ma'nosi nima
74. Estetik tarbiyaning asosiy vositalarini aniqlang.
75. Shaxsning tabiat, jamiyat va sana'tdagi maqsad tarzida idrok etadigan, takomillashgan go'zallik borasidagi bahosining aks etishi nima deb ataladi
76. - ishlab chiqarishdan ajralmagan holda doktorlik dissertatsiyasini tayyorlash va himoya qilish maqsadida mutaxassislikni chuqur o'rganish va ular tomonidan ilmiy izlanishlar bo'yicha falsafa doktori (PhD) yoki fan doktori (DSc) ilmiy darajalari izlanuvchilari uchun OTM va ITMlarda tashkil etiladigan oliy malakali ilmiy va ilmiy-pedagog kadrlar bo'yicha oliy o'quv yurtidan keyingi ta'lim shakli
77. Estetik axborotlar oqimi, estetik va axloqiy normalar yig'indisi orqali shakllanadigan va shxsnning buyum , hodisalarga estetik baho berishida yaqqol namoyon bo'ladigan hodisa nima deb ataladi
78. O'qitish metodlarining tasnifini ishlab chiqqan olim kim?
79. Pedagogikaning qaysi sohasi shaxsi va faoliyatida nuqsoni bor bolalarni o'qitish va tarbiyalash bilan shug'ullanadi?
80. Idrok etish, o'rganish, mashq qilish va muayyan tajriba asosida xulq-atvor hamda faoliyat ko'nikma, malakalarining mustahkamlanib, mavjud bilimlarning takomillashib, boyib borish jarayoni
81. Ongli xatti-harakatning avtomatlashtirilgan tarkibiy qismi;
82. Pedagogikaning fanining obekti – bu...
83. Neyropedagogika bu -
84. Pedagogik antropologiya -
85. Qaysi so'z metod tushunchasining mohiyatini ochib beradi
86. Metod va usul tushunchalari bir narsami
87. (illyustratsiya) metodi ko'rsatilgan qatorni belgilang.
88. Ta'limning ko'rgazmali metodlarini ko'rsating.
89. .... yangi bilimlarni o'zlashtirish uchun o'qituvchi va o'quvchilar tomonidan foydalaniladigan obyekt.
90. Ta'lim mazmunini belgilovchi me'yoriy hujjatlarni belgilang.
91. .... ma'lum bir fanning mazmunini dastur asosida didaktik talablarga rioya qilgan xolda bayon etuvchi o'quv kitobidir
92. "Dunyodan – bolaga, boladan – dunyoga" kitobining muallifi kim?

93. Hamma narsa uzluksiz ketmaketlikda olib borilishi kerak, bugungi aytganlaringiz kechagisini mustahkamlashi va ertangi aytganingizga yo'l ochib berishi kerak deb ta'kidlagan olim?
94. Bilimni ma'lum bir tizimda va uzluksiz ravishda berib boorish-bu?
95. Shaxsning muayyan faoliyatni tashkil eta olish qobiliyati-bu....?
96. "Moddiy va ma'naviy hayotni uyg'un rivojlantirishimiz kerak. Maktab bu borada asosiy bo'g'in bo'lishi lozim. Maktab ta'limini rivojlantirish biz uchun buyuk umummilliy maqsadga, umumxalq harakatiga aylanishi zarur" bu fikrlar kimga tegishli.
97. 2019- yil 23-avgustdagi O'zbekiston Respublikasi Prezidenti SH.M.Mirziyoyev boshchiligida bo'lib o'tgan videoselektorda maktablarda qaysi fan o'qitilishi ma'lum qilindi.
98. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 7-fevraldagi PF-4947-sonli Farmon nima to'g'risida edi.
99. Ijtimoiy tarbiyaning umumiy qonuniyatlari, muayyan jamiyatda yagona ijtimoiy maqsadga muvofiq yosh avlodni tarbiyalash hamda unga ta'lim berishning mohiyati va muammolarini o'rganadigan fan qaysi?
100. Ta'lim mazmuni deganda.....
101. Shaxsga to'g'ri ta'rif berilgan qatorni toping?
102. Muayyan, aniq maqsad hamda ijtimoiy- tarixiy tajriba asosida yosh avlodni har tomonlama o'stirish, uning ongi, xulq-atvori va dunyoqarashini tarkib toptirish jarayoni-bu....?
103. O'quvchilarni nazariy bilim, ko'nikma va malakalar bilan qurollantirish, ularning bilish qobiliyatlarini o'stirish va dunyoqarashlarini shakllantirishga yo'naltirilgan jarayon- bu...?
104. Shaxsning ongida tushunchalar, sxemalar, ma'lum obrazlar ko'rinishida aks etuvchi borliq haqidagi tizimlashtirilgan ilmiy ma'lumotlar majmui-bu...?
105. Ko'nikma -...?
106. Malaka-...?
107. Ta'lim- tarbiya natijasida o'zlashtirilgan va tizimlashtirilgan bilim, hosil qilingan ko'nikma va malakalar hamda tarkib topgan dunyoqarash majmui-bu...?
108. Rivojlanish – bu..?
109. Maktab yoshidagi bolalarni tarbiyalash va ularga ta'lim tarbiya berish masalalarini o'rganuvchi fan qaysi?
110. Ko'rish qobiliyati buzilgan bolalarni rivojlantirish, o'qitish va tarbiyalash masalarini o'rganuvchi soha bu..?
111. Ijtimoiy munosabatlar jarayonida pedagogik g'oyalarning tutgan o'rni, shaxsni kasbiy va ijtimoiy faoliyatga yo'naltirish muommolarini o'rganuvchi fan?
- 112.....- ta'lim muassasalarining o'quv-tarbiya ishlari jarayonini o'rganish asosida tadqiq etilayotgan muommo holat aniqlanadi, tajriba- avvali va yakunida qolga kiritilgan ko'rsatkichlar o'rtasidagi farq to'g'risidagi ma'lumotga ega bo'linadi.
113. Anketa so'zining lug'aviy ma'nosi?
114. Fan olimpiadalari, turli mavzulardagi tanlovlar, maktab ko'rgazmalari, festivallar, musobaqalar qaysi metodning shakllari hisoblanadi.
115. Ekspriment so'zining lug'aviy ma'nosi to'g'ri ko'rsatilgan qatorni toping?
116. Bixeviorizm ta'limotining asoschisi kim?

117. Inson ko'rib turgan, uning mavjudligini, shakllanishini ta'minlaydigan moddiy va ma'naviy shart-sharoitlarning majmuasi-...?
118. Yosh xususiyatlari deb ...?
119. Bolaning jismoniy va psixik kamoloti qaysi davrlarni o'z ichiga oladi?
120. Qaysi yosh davrida o'yin faoliyatini o'rnini o'qish egallaydi?
121. Katta maktab yoshidagi o'quvchilarning yosh ko'rsatkichlari to'g'ri ko'rsatilgan qatorni aniqlang?
122. Pedagogik jarayonda ishtirok etadigan tizim tarkibiy qismlari qaysi qatorda to'g'ri ko'rsatilgan?
123. Pedagogik jarayon qonuniyatlari-...?
124. Ta'lim nazariyasi – bu?
125. Didakrikaning asosiy vazifasi nima?
126. Didaktikaning asosiy kategoriyalari qaysilar?
127. Ta'lim vositalari-bu...?
- 128.....-bilim, ko'nikma va malakalarni egallab olishning murakkab jarayoni bo'lib, o'quvchilar intellektual, irodaviy va jismoniy kuch-g'ayratini talab etadi hamda ularning rivojlanishini rag'batlantiradi.
129. Ta'limning mazmunli tamoyillari qaysi qatorda to'g'ri keltirilgan?
130. Jamiyatning shaxsni ma'naviy rivojlanishi darajasiga qo'yilgan talablar, jamiyatning ijtimoiy tajriba va madaniyatini aks ettirgan ijtimoiy buyurtmasi modeli.. bu?
131. Sinflar bo'yicha o'rganilishi lozim bo'lgan o'quv fanlari va shu fanlar uchun ajratilgan o'quv soatlari nimada ko'rsatiladi?
- 132.O'quv fan dasturi ..... asoslanadi?
- 133.Ta'limning binar metodlari muallifi kim?
- 134.Ta'limning bilimlarni o'g'zaki bayon qilish metodlari qaysilar?
- 135.Ta'lim vositalari faoliyat obyektlari bo'yicha necha turga bo'linadi?
- 136.Bundan 350 yil avval vujufga kelgan ta'limni tashkil etish shakli bu?
- 137.Har bir darsning maqsadini aniq belgilash darsga qo'yiladigan talablarning qaysi biriga kiradi?
- 138.Talabalarning bilim,ko'nikma, malaka va axloqiy sifatlarni o'zlashtirish yo'lidagi o'zaro harakatini tashkil etishga asoslanuvchi ta'lim shakli qaysi?
- 139.Tashxis-bu
- 140.O'quvchilar tomonidan mazkur fanning muayyan bob yoki bo'limlarining o'zlashtirilganini tekshirish –bu .....?
- 141.....-aniq maqsad asosida, muayyan holat darajasini sifat va miqdoriy ko'rsatkichlarda belgilashga imkon beruvchi sinov vositasi.
142. Jamoa so'zining lug'aviy ma'nosi nima?
- 143.Jamoaning shakllanish bosqichi nechchi bosqichda kechadi.
- 144.Tarbiyalanuvchilarning xatti-harakati va faoliyatiga salbiy ta'sir kjo'rsatish bilan bog'liq usul bu-...?
- 145.Ta'lim oluvchining intellekti, bilish imkoniyatlarini, iqtidor va qobiliyatlarini rivojlantirishga yonaltirilgan tarbiya –bu...?
- 146.“Tabiatni muhofaza qilish to'g'risi”dagi qonun qachon qabul qilingan?

147. Atoqli pedagog V.A. Suxomlinskiy qaysi asarida "Men bolalar Alifbe" ni ochib, birinchi so'zini hijjalab o'qishlariga qadar avval dunyodagi eng ajoyib kitob – tabiat kitobini mutolaa etishlarini istardim" deb ta'kidlagan
148. Korreksiya so'zining ma'nosi nima?
149. Defektologiya fani qachondan boshlab mustaqil fan sifatida o'rganilib kelinmoqda?
150. Eshitishida nuqsoni bo'lgan bolalar bilan shug'ullanadigan pedagogika sohasi qaysi?
151. Og'ir nutq nuqsonlarini o'rganish oldini olish, bartaraf etish yo'llari, usullarini o'rganadigan fan.
152. Ko'rish qobiliyati zaif bolalar sezgi organlariga tayangan holda barmoqlari bilan qaysi shriftdan foydalanishadi?
153. Tarbiya bu...
154. Qaysi olim fikricha, pedagogik nazariya pedagogik borliqni ayrim tomonlarini izohlovchi, tushuntiruvchi, tashxislovchi vazifalarni bajaradi.
155. Pedagogikani fan sifatida maqsadi qanday ?
156. Pedagogikaning umumnazariy funksiyalari necha xil darajada amalga oshiriladi va ular qaysilar ?
157. Pedagogik tadqiqot metodlari necha turga bo'linadi va ular qaysilar ?
158. Kimning fikricha, shaxs ijtimoiy-tarixiy va insonni ontogenetik rivojlanish mahsuli hisoblanadi.
159. Shaxsni shakllanishiga ta'sir etuvchi omillarga qaysilar kiradi ?
160. Quyidagi qaysi olim «rivojlanish irsiyat, muhit, tarbiyaning o'zaro uyg'unligi ta'sirida aniqlanadi» deb ta'kidlaydi.
161. Ta'lim jarayonini tashkil etishning eng tarixiy qadimiy shakli bu.....
162. Bilimlarni og'zaki bayon qila turib rasmlar, chizmalar, jadvalga o'quvchi diqqatini tortish qaysi metod uchun xos?
163. Didaktikaning asosiy kategoriyalari bu...
164. Ta'lim mazmunini shakllanishini asosiy nazariyalari nechinchi asrda paydo bo'lgan?
165. Standart qaysi so'zdan olingan va uning ma'nosi ?
166. DTS nima ?
167. Qaysi pedagog olimlar inson rivojlanishida irsiyatni rolini inkor etib, yangi tug'ilgan bolani —«toza doska»ga qiyoslaydilar?
168. Sinf-dars tizimining belgilariga nimalar kiradi?
169. "Ta'lim deganda biz o'qituvchilarni o'quvchilar bilan bilimlarini mustahkamlash va o'zgartirishga asoslangan tizimli va rejali ishlarini tushunamiz" quyidagi fikrlar kimga tegishli?
170. ....-pedagogik borliqdagi pedagogik tizim ichida kechadigan ta'lim, tarbiya, rivojlanish jarayonlarini maqsadini, mazmunini, metod va vositalarini hamda shaklini o'rganuvchi fandır.
171. Konsepsiya nima?
172. Didaktika so'zi qaysi tildan olingan va qanday ma'noni anglatadi?
173. Ta'lim nazariyasining obykti bu...
174. Natural obyektlarga nimalar kiradi?

- 175.Ya.A.Komenskiy «Didaktikaning oltin qoidasida» ... prinsipiga amal qilish yo'llarini shakllantirdi.
- 176.... metodini qo'llashda jismoniy jazoni qo'llash, o'quvchilarni urish, kaltaklash, qo'rqitish, g'azablantirish, jismonan va ruhan azoblash, tahqirlash, sha'nini yerga urish kabilar taqiqlanadi.
- 177.Jamoa hayotining birinchi bosqichi uchun xarakterli hodisa nima?
- 178.Didaktika ta'lim nazariyasi atamasi sifatida dastlab nechanchi asrda paydo bo'ldi?
- 179.Ta'lim muassasalarida mehnat tarbiyasini tashkil etishda mehnatning qanday turlaridan foydalaniladi?
- 180.... o'quvchilar ongi, hayoti, turmush tarziga muayyan jamiyat tomonidan tan olingan va rioya qilinishi zarur bo'lgan tartib, odob, o'zaro munosabat, muloqot va xulq-atvor qoidalari, mezonlarni singdirish jarayoni.
- 181.Pedagogik jarayon komponentlarini nimalar tashkil qiladi?
- 182....— o'quvchilarni rivojlanishini ta'minlovchi ta'lim turi hisoblanib, bunda asosiy e'tibor nazariy bilimlarga qaratilgan holda, ta'lim tez va yuqori darajada qurilib, o'quvchilarni o'qitishda materialni ongli anglashni, maqsadga yo'nalganlikni, samaradorlikni, tizimlilikni ta'minlaydi.
- 183....ta'lim muassasasi jamoasining yuqori boshqaruv organi hisoblanadi.
- 184.Rivojlanshida turli nuqson (kamchilik)lar bo'lgan o'quvchilarni korreksion o'qitish va tarbiyalash bilan shug'ulanadigan soha
- 185.Bilimlarni tekshirish va baholash qanday vazifalarni bajaradi?
- 186....— bu qonunga asoslangan tarbiyaga bo'lgan asosiy talab, pedagog harakatlarini aniqlovchi bosh g'oya hisoblanadi.
- 187.Sinf-dars tizimi bizning maktablarimizga qachon kirib keldi?
- 188.Sinf-dars tizimining kamchiliklari berilgan qatorni belgilang?
- 189.Ta'limni tashkil etish shakllari berilgan qatorni toping?
- 190.Dars, ma'ruza, seminar, konferensiya, amaliy laboratoriya mashg'uloti, fakultativ mashg'ulotlar, ekskursiya, ishlab chiqarish amaliyoti, mustaqil uy ishi, maslahatlar, to'garak mashg'ulotlari, kurs loyihalari, malakaviy loyihalar-bu..
- 191....-bu o'qituvchilar va o'quvchilar hamkorligida bilim, ko'nikma va malakalarni o'zlashtirish, ilmiy dunyoqarashni shakllantirish, o'quvchilarni aqliy imkoniyatlarini rivojlantirish maqsadida maxsus tashkil etilgan jarayondir.
- 192.Progmatizm nazariyasi asoschisi kim?
- 193... ..mutaxassisning maxsus tayyorlangan faoliyati bo'lib, tarbiyachining kasbiy ongi va ijtimoiy buyurtmadan kelib chiqadigan maqsad va vazifalardan aniqlanadi.
- 194.O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.M. Mirziyoyevning «Oliy ta'lim tizimini yanada rivojlantirish chora tadbirlari to'g'risida» gi qarori qachon qabul qilingan?
- 195.Qaysi me'yoriy hujjat o'quv predmetlar bo'yicha beriladigan ta'lim mazmunini o'quvchiga yetkazish uchun ajratilgan o'quv soatlarining minimum hajmidagi miqdorini belgilaydi?
- 196.Ta'lim to'grisidagi Qonunning nechinchi moddasida tarbiyaga ta'rif berilgan?
- 197.Ta'lim to'grisidagi Qonunning nechinchi moddasida ta'limga ta'rif berilgan?
- 198.Ta'lim to'grisidagi Qonunning nechinchi moddasida ta'lim kampusiga ta'rif berilgan?

199. Ta'lim to'g'risidagi Qonunning nechinchi moddasida ta'lim tizimiga ta'rif berilgan?

200. Davlat ta'lim standartlari va davlat ta'lim talablari Ta'lim to'g'risidagi qonunning nechinchinchi moddasida keltirilgan?

“Umumiy pedagogika” fanidan o‘quv adabiyotlar va elektron ta’lim resurslari ro‘yxati

Asosiy darslik va o‘quv qo‘llanmalar

№	Muallif	Adabiyot nomi	Nashr yili	Adabiyotning ARMdagi shifri	Adabiyotning ARMdagi inventar paqami	Turi	ARMdagi soni
1	Abdullayeva B.S, Xoliqov A.A, Farsaxonova D.R, Muhammadiyeva S.V, Sheranova M.B.,	“Umumiy pedagogika”(Pedagogika tarixi)	Darslik	Innovatsiya ziyo 2022	24. 1AA73 P 21	U-5379	100ta
2	Abdullayeva B.S, Xoliqov A.A, Farsaxonova D.R, Muhammadiyeva S.V, Sheranova M.B.,	“Umumiy pedagogika”(Pedagogika nazariya)	Darslik	Innovatsiya ziyo 2021	24. 1SA73 A 98	U-5430	50 ta
3	Abdullayeva B.S, Xoliqov A.A, Sodiqov H.M, Primov Sh.Q, Zarmasov Sh.R	“Umumiy pedagogika”(Pedagogika mahorat)	Darslik	Innovatsiya ziyo 2021	24. 1BA73 A 98	U-5430	50 ta
4	Azizxodjaeva N.N.. – T.:	Pedagogik texnologiya va pedagogik mahorat.	Darslik	“Fan va texnologiyalar” nashriyoti, 2006.	24. 1YA76 T91	U-4780	100 ta
5	Hoshimov K., Nishonova S., Inomova M. Hasanov R.	Pedagogika tarixi.	Darslik	O‘qituvchi, 1996.	24. 1YA76 T88	U-5880	100 ta
6	Yo‘ldashev O‘tkir Jumaqo‘ziyevich, Abdurashidov Adham Abdulhamidovich	“Umumiy pedagogika”	Darslik	Farg'ona nashriyoti, 2021-yil	24. 1YA73 P 26	U-5779	100ta
7	O‘. J.Yo‘ldoshev A.Abdurashidov,	Umumiy pedagogika	Darslik	Fan vatexnologiya» nashriyoti 2017	24. 1YA73 P 21	U-5679	100ta
8	M.X.Toxtaxodjayeva	Pedagogik mahorat	Darslik	Toshkent: 2014 y.	24. 1YA73 A 98	U-5930	10 ta
9	M.Xushnazarova	Umumiy pedagogika(Pedagogika)	O‘quv qo‘llanma	Qo‘qon: “Farg’ona”. 2021 y.	24. 1YA73 T 71	U-4780	100 ta

		tarixi)					
10	B.Xodjaye	Umumiy pedagogika nazariyasi va amaliyoti	Darslik	Toshkent: "Sano-standart", 2017 y.	24.1YA73 Q 53	U-5430	10 ta

Qo'shimcha adabiyotlar

1. Ma'naviyat yulduzlari (Markaziy Osiyolik mashhur siymolar, allomalar, adiblar). - T.: A.Qodiriy nomidagi Xalq merosi nashriyoti, 1999.
2. Ismoilova Z. Pedagogikadan amaliy masbg'ulotlar. - T.: Fan, 2001.
3. Piskunov A.I., Istoriya pedagogiki i obrazovaniya. M.: TS «Sfera», 2001.
4. Bolalarni tarbiyalash va soglomlashtirish ishlarida pedagogik texnologiya.- Toshkent. 2002.
5. Pedagogikadan amaliy mashqlar va masalalar /O'quv qo'lanma. O'. Asqarova.- Toshkent, Istiqlol, 2005.
6. Xasanboev J, To'raqulov X., Xaydarov M., Isanboeva O. Pedagogika fanidan izohli lug'at. - T.: Fan vatexnologiya. 2008.
7. Djuraev R.X. va boshq. Pedagogik atamalar lug_ati. -Toshkent, Fan, 2008.
8. Boshqalardan farqli bola: parvarishlash va rivojlantirish. Shubina A.B.Toshkent. 2009.
9. Niyozov G_., Axmedova M. Pedagogika tarixidan seminar mashg'ulotlari. -T.: NOSHIR, 2011.
10. Kaldibekova A.S. Umumiy pedagogika nazariyasi va amaliyotidan laboratoriya mashg'ulotlari. - T.: —Fan va texnologiya" nashriyoti, 2013.
11. Pedagogik entsiklopediyaI va II jild. — O'zbekiston milliy entsiklopediyasi" Davlat ilmiy nashriyoti. -Toshkent, 2012.
12. Nogiron bolalarni tarbiyalashda oila va maxsus muassasa hamkorligini ta'minlashning ilmiy-pedagogik asoslari. L.Sh.Nurmuhammedova.- Toshkent.2014.
13. Maxsus pedagogika. Toshkent.: —Fan va texnologiyalar|| 2014.
14. Xalq pedagogikasi. O'quv qo'llanma. M.Mutalipova. -Toshkent, 2015.

Elektron ta'lim resurslari.

1. www.tdpu.uz
2. www.pedagog.uz
3. www.edu.uz
4. www.ziyo.edu.uz.
5. www.gov.uz
6. www.zivonet.uz
7. www.istedod.uz

Umumiy psixologiya faning mazmuni

Umumiy psixologiya: umumiy psixologiyaning obykti, vazifalari. Psixologiya

tabiiy va ijtimoiy fan sifatida. Psixika haqida tushuncha, psixikaning oriyentirovka qiluvchanlik va boshqaruvchanlik vazifasi. Bosh miya va psixika. Psixika va ong. Psixologiya va falsafa. Sharq mutafakkirlarining psixologik qarashlari. Psixika va ongni tahlil qilish prinsiplari. Hozirgi zamon psixologiyasining tuzilmasi va uning prinsiplari. Psixologiyaning sohalari. Psixologiyaning metodlari va uning tahlili. Faoliyatni psixologik tahlili. Motivlar va faoliyat. Psixikaning taraqqiyoti. Motivatsiya va emotsiya psixologiyasi. Iroda psixologiyasi. Shaxs psixologiyasi. Shaxs, individ, individuallik tushunchalari. Frustratsiya va shaxsning istiqbol rejalari. Konformizm. Dunyoqarash va e'tiqod. Muloqot psixologiyasi va nutq. Diqqat va uning turlari. Sezgi va idrok. Xotira va xayol. Tafakkur. Muammoli vaziyat va uni hal qilish. Temperament, uning o'ziga xos xususiyatlari.

“ Umumiy psixologiya” fanidan davlat attestatsiyasi test sinovining asosiy savollari:

1. Psixologiya fani nimani o'rganadi?
to'g'ri ko'rsatilgan?
3. Psixologiya fan sohalari ko'rsatilgan qatorni toping?
4. Qachon psixologiya fani falsafa fanidan mustaqil fan bo'lib ajralib chiqdi?
5. Bilish jarayonlari qaysi qatorda to'g'ri ko'rsatilgan?
6. "Dualizm" oqimining asoschisi qaysi qatorda to'g'ri ko'rsatilgan?
7. Dualizm talimotining mohiyati nimadan iborat?
8. Jon o'z mohiyatiga ko'ra olovsimon uchqundan iboratligini ilgari surgan olim?
9. Jon o'z mohiyatiga ko'ra olovsimon atomdan iboratligini ilgari surgan olimni belgilang.
- 10.«Jon qismlarga bo'linmaydi lekin u faoliyatning oziqlanishi, his etishi va harakatga kelishi, aql idrok kabi turlarga oid qobiliyatlarni namoyon qiladi» mazkur fikr kim tomonidan ilgari surilgan?
- 11..Psixikaning eng yuksak darajasi bo'lib u, faqat insongagina xosdir?
12. Bu shunday psixik jarayonlar holatlar yig'indisiki, unda inson o'z xatti-xarakatlariga javob bermaydi, anglamaydi?
- 13.Ong nima?
- 15.Psixika nima?
- 16.Organizmning tashqi va ichki tasurotlariga markaziy nerv tizimi orqali beradigan javob reaksiyasi..... deb ataladi?
- 17.Refleks nima?
- 18.Instinkt bu - ...?
- 19.Tropizm bu -?
- 20.Ong va faoliyat bir-biriga qarama-qarshi ham aynan bir narsa emas ular bir butunlikni tashkil etadi?
- 21.Dastlabki psixologik tadqiqotlar laboratoriyasi qachon kim tomonidan ochildi?
- 22.Ilkl bora test tushunchasi kim tomonidan ishlatilgan?
- 23.Muloqot – bu...?
- 24.Monologik nutq nima?

25. Soʻz belgilari tizimi boʻlib, u muloqot jarayonida psixik faoliyat mahsuli boʻlib yuzaga keladi?
26. Pedagog va oʻquvchilarning oʻzaro taʼsir etish usullari yigʻindisi.....?
27. Faoliyat nima?
28. Koʻnikma bu...?
29. Qaysi olim tomonidan "oliy nerv faoliyati" tushunchasini faoliyat tushunchasiga nisbatan qoʻllangan?
30. Tashqi real ishdan ichki ideal ishga oʻtish jarayoni bu.....?
31. Shaxs tushunchasiga toʻgʻri taʼrif berilgan qatorni toping?
32. Xozirgi zamon psixologiyasida shaxs faolligi manbai – bu?
33. Avval.... ongli bajarib, keyinchalik avtomatlashgan xatti-harakatlarga ..... aytiladi?
34. Motiv bu-...?
35. Emotsiya bu -...?
36. Iroda taʼrifini aniqlang.
37. Iroda sifatlarini aniqlang.
38. Individuallik bu...?
39. Diqqatning taʼrifi qaysi javobda toʻgʻri berilgan?
40. Diqqat turlari faolligiga koʻra –?
41. Diqqat xususiyatlari – bu...?
42. Sezgi – bu...?
43. Sezgilarni tasnifini aniqlang?
44. Adaptatsiya – bu...?
45. Qorni ochlikni, chanqashni sezish qaysi sezgi turiga oid?
46. Sezgi qanday jarayon?
47. Analizator – bu...?
48. Idrok taʼrifini aniqlang?
49. Sezgi aʼzolarimizga bevosita taʼsir etib turib, ongimizda bir butun holda aks etishiga... deyiladi?
50. Gallyutsinatsiya - bu ...?
51. Yoʻq narsalarni idrok qilish bu?
52. Ilyuziya bu...?
53. Narsa va hodisalarni, uni ayni paytda idrok qilmay esga tushirish.....?
54. Ilgari idrok qilingan narsa va hodisalarni takror idrok qilish natijasi?
55. Oʻtmishda idrok qilingan narsalarning his-tuygʻu, fikr va ish-harakatlarning ongimizda qayta tiklanishi..... deb ataladi?
56. Beixtiyor esda qoldirishda qaysi jarayon asosiy rol oʻynaydi?
57. Xotira jarayonini aniqlang?
58. Konformlilik bu...?
59. Faoliyat turlari?
60. Hissiyot bu -...?
61. Oliy hisslarni aniqlang?
62. Axloqiy hisslarga nimalar kiradi?
63. Idrok qanday psixik jarayon?
64. Psixik faolligiga koʻra xotira turini aniqlang?
65. Faoliyat maqsadi koʻra xotira turini aniqlang?

66. Ijodiy xayolning maxsus turi qanday nomlanadi?
67. Odam o'zini oldiga hech qanday maqsad qo'ymasdan irodani ishga solmasdan qandaydir o'z-o'ziga obraz va tasavvurlarni yaratishga.....aytiladi?
68. .... oldindan belgilangan maqsad asosida iroda kuchini ishga solib, muayyan obraz va tasavvurlarni yaratishga aytiladi?
69. Ijodiy xayolning tilakdagi kelajakka qaratilgan shakli bu .....?
70. Mazkur xayol turida voqelik aks ettiriladi, orzular amalga oshadi?
71. Amalga oshmaydigan xayol turi qanday nom bilan ataladi?
72. Tafakkur bu-?
73. Shunday bir tafakkur operasiasidirki, uning yordami bilan biz narsa va hodisalarni fikran yoki amaliy va xususiyatlarni tahlil qilamiz?
74. Shunday bir tafakkur operasiasidirki, biz narsa va hodisalarning analizda bo'lingan, ajratilgan ayrim qismlarini, bo'laklarini sintez yordami bilan fikran va amaliy ravishda birlashtirib, butun holiga keltiramiz?
75. Shunday bir tafakkur operasiasidirki, bu operasiya vositasi bilan ob'ektiv dunyodagi narsa va hodisalarning bir-biriga o'xshashligi va bir-biridan farqi aniqlanadi?
76. Narsa va hodisalarning belgi va xususiyatlari haqida tasdiqlab yoki inkor qilib aytilgan fikr.....deb ataladi?
77. Tafakkur turlarini aniqlang?
78. Tafakkurning sifati bu-?
79. Uzoq davom etadigan anchagina kuchli hissiy holatdir?
80. Uzoq davom qiladigan va barqaror bo'lgan emotsional holatdir?
81. Stress so'zining ma'nosi nima?
82. Jamiyatning axloqiy yuksalishi insoniyatning manfaatlarini va ideallarini ifodalaydi?
83. Odamning aqliy faoliyati bilan bog'liq bo'lgan hislar?
84. Odamlar chiroyli narsani ko'rganlarida, shu narsalarni tasavur qilganlarida va ular to'g'risida fikr yuritganlarida ularda paydo bo'ladigan ijobiy hislar bu...?
85. Kishining shunday faolligidirki, bunday faollik oldindan biror maqsad qo'yib va shu maqsadga erishish vositalarini oldindan belgilab, ongli ravishda zo'r berish natijasida voqe bo'ladi?
86. Temperament so'zining ma'nosi?
87. Temperament haqidagi dastlabki ta'limot kim tomonidan yaratilgan?
88. Shaxsning individual psixik xususiyatlariga nimalar kiradi?
89. Asab tizimining kuchli, muvozanatli inert (sustkash), og'ir vazmin tip qaysi temperamentga mos keladi?
90. Xolerik bu...?
91. Xarakter-bu...?
92. Keltirilgan olimlardan qaysi biri xarakterni inson yuz tuzilishiga qarab aniqlashni taklif etganlar?
93. Insoning o'zini xayolan suhbatdoshi o'ziga qo'yish orqali uning kechinmalari va hissiyotlarini tushunishga intilishi. Bunda insonning emosional muammosiga yondashishi tushuniladi?
94. Ikki yoki undan ortiq kishilar o'rtasidagi nutq -?

95. Inson yuz harakatlarining bir qismi bo'lib, u orqali insonning o'ylari, hatti-harakatlari, tasawurlari, xotiriashi, taajjubi va hokazolarda namoyon bo'ladi?
96. Inson tanasi yoki uning qismlari yordamida ifodalanadigan harakatlar tizimidir?
97. Qobiliyatlar nimada namoyon bo'ladi??
98. Biz uning bir narsadan ikkinchi boshqa bir narsaga, faoliyatning bir turidan boshqa turiga o'tishini tushunamiz?
99. Miya fikrlarimizni mahorat bilan boshqarib, inson organizmining beshta asosiy tuyg'ulari.....nazorat qiladi?
100. Xotira jarayonlari ko'rsatilgan qatorni toping?
101. Faoliyatda motiv qanday vazifani bajaradi ?
102. Odamning har xil yosh bosqichlarida psixik rivojlanishining xususiyatlarini o'rganadigan psixologiya tarmog'i bu...?
103. Ta'limtarbiyaning psixologik qonuniyatlarini o'rganadigan psixologiya tarmog'ibu ...?
104. "Biz bolalarni o'rgana olmasdan turib, tarbiyalay olmaymiz" ushbu fikr muallifi kim?
105. Yosh psixologiyasining predmeti?
106. Yosh psixologiyasi sohalari keltirilgan qator?
107. "Inson tarbiya predmeti sifatida" nomli asar muallifi?
108. E.Erikson bo'yicha 3davr nima deb nomlanadi?
109. Senzitiv davr bu....?
110. Yosh va pedagogik psixologiya fan sifatida qachon taraqqiy etib rivojlangan?
111. Tashkiliy metodlarni tarkibiy qismlari keltirilgan javobni toping?
112. Yosh psixologiyasining asosiy metodologik tamoyillari bu....?
113. E.G'. G'oziev bo'yicha yosh davrlari nechta turi ko'rsatilgan?
114. Yosh va pedagogik psixologiya fanini taraqqiy etishda o'zbekistonlik olimlar ko'rsatilgan qatorni toping.
inglizcha so'z bo'lib, sinash, tekshirish demakdir bu qaysi metod turi?
116. Ontogenez bu...?
117. Prenatal davr qanday davr?
118. Ona qornida rivojlanishi nechta bosqichni o'z ichiga oladi?
119. Test metodi birinchi bor kim tamonidan nechanchi yilda fanga kiritilgan?
120. "Men", "o'zim" konsepsiyasi bolada qaysi yosh davrida vujudga keladi?
121. Ilk bolalik davri nechil yoshlarni o'z ichiga oladi?
122. Ilk bolalik davrining asosiy faoliyati bu...?
123. Maktabgacha yosh davri nechil yoshlarni o'z ichiga oladi?
124. Maktabgacha yosh davri nechil bosqichni o'z ichiga oladi?
125. Maktabgacha yosh davrining asosiy faoliyati bu...?
126. Maktabgacha yosh davrining asosiy xususiyati bu....?
127. Bolaning o'yin jarayoni va uni tashkil qilishda tajriba, bilim va ko'nikmalardan ijodiy foydalanishi....
128. Ijodiy o'yin turlari ko'rsatilgan qatorni toping?
129. Maktabgacha yoshidagi bolalar diqqatini qaysi turi rivojlangan bo'ladi?
130. Bolalardagi predmetni idrok qilish necha oydan boshlanadi?

131. Bolaning qaysi faoliyatida aqliy harakatlari tarkib topa boshlaydi?
132. Bolaning shaxsi va shaxsiy xislatlari qaysi davrda rivojlanadi?
133. Kichik maktab yoshi davriga necha yoshgacha bo'lgan davr kiradi?
134. Kichik maktab yoshida o'quv jarayonida asosan o'qituvchilar nimani talab qiladi?
135. Kichik maktab yosh davrining asosiy faoliyat turi?
136. Kichik maktab yosh davrining asosiy xususiyati?
137. Bolaning psixik faoliyatni *rejalashtirish, boshqarish, nazorat qilish kabi* murakkab shakllariga javob beradigan maxsus bo'limlari necha yoshda to'liq rivojlanadi?
138. Kichik maktab yoshidagi o'quvchi faolligining nech xil ko'rinishi mavjud?
139. Kichik maktab yoshidagi o'quvchi Jismoniy faolligi bu...?
140. Kichik maktab yoshidagi o'quvchi Psixik faolligi bu...?
141. Kichik maktab yoshi davrida qanday xotira rivojlanadi?
142. Kichik maktab yoshidagi bolalarni tafakkuri, nutqi, uning qaysi psixologik jarayon bilan rivojlanadi?
143. Kichik maktab yoshidagi o'quvchilarda qanday ko'nikmalar vujudga keladi?
144. 6- 7 yoshdagi normal rivojlanayotgan bola o'z nutqida nechtagacha so'z boyligidan foydalanadi?
145. Bu metod ijtimoiy psixologiya metodi bo'lib qo'yilgan savollarga javob olishga va buning natijasida ma'lumot olishga mo'ljallangan metoddur. Qaysi metod haqida gap boryapti?
146. "Akseleratsiya" so'zining ma'nosi nima?
147. Empirik metod nimaga asoslanadi?
148. O'smirlik yoshida o'zaro munosabatlarning xususiyatlari va «tanglik» davrining kechishi nima bilan aniqlanadi?
149. O'smirlik yoshi necha yoshlarni o'z ichiga oladi?
150. O'smirlik davri qanday psixologik ko'rinishlari bilan xarakterlanadi?
151. O'smirlik davrini "psixik rivojlanishdagi krizis" deb nomlagan olim?
152. O'smirlik davri necha bosqichga bo'linadi?
153. Xarakter aksentuatsiyasi tushunchasini fanga kim tomonidan olib kirilgan?
154. O'tish davrining inqirozi haqidagi nazariya asoschilari?
155. Qaysi davrda bolalikdan kattalik holatiga ko'chish jarayoni sodir bo'ladi?
156. Qaysi faoliyat o'smirda yuksak axloqiy xis tuyg'ularni vujudga keltiradi?
157. O'smirlik davrida xotira jarayonining qaysi turi rivojlanadi?
158. O'smirlik davrida men obrazlarining qaysi turlari shakillanadi?
159. O'smirlik davrining asosiy faoliyati bu...?
160. Ta'surotni qabul qilib oladigan retseptorlar hamda javob reaksiyasini qaytaruvchi organlar bilan bog'laydigan *sezuvchi nervlar bu...?*
161. Ilk o'spirinlik yoshi necha yoshlarni o'z ichiga oladi?
162. Ilk o'spirinlik davrida shaxs motivatsion sohasining rivojlanishiga urg'u bergan olim?
163. Kim tomonidan 1920 yilda o'spirinlik haqida nazariyalar ko'pligi ta'kidlangan va 3ta yirik yo'nalishlarni ajratib ko'rsatgan?

164. Qaysi davr umumiy va maxsus layoqatlarning rivojlanishi bilan xarakterlanadi?
165. Qaysi davrda odamning fuqaro sifatida shakllanishi uning ijtimoiy jihatdan yetilishi o'z taqdirini o'zi hal qiladi, ijtimoiy hayotida faol ishtirok etish davri qaysi?
166. Pubertat bu..?
167. Dismorfofobiya bu..?
168. Yoshlik davri nechi yoshlarni o'z ichiga oladi?
169. Yoshlik davrining asosiy faoliyat turi...?
170. Sezgirlikning barqarorlashuvi necha yoshgacha davom etadi?
171. B.G. Ananov bo'yicha tadqiqot metodlari nech guruhga bo'linadi?
172. Bola taraqqiyotining ikki zonasini ajratib ko'rsatgan olim?
173. "Ong faoliyatda paydo bo'lib, faoliyatda shakillanadi" degan fikr muallifi bu...?
174. G.S. Abramova bo'yicha yosh davrlari nechta turi ko'rsatilgan?
175. .... yani uzluksiz metodi yordamida subektiv omillarning o'ziga xosligini, ijtimoiy muxitning sinaluvchiga tasiri o'rganiladi bu qaysi metod turi?
176. Elkonin harakatli o'yinlarning foydalari, mazmuni, o'zaro bog'liqligidan kelib chiqib ularni necha guruhga ajratgan?
177. Freydzizm yo'nalishiga kim asos solgan?
178. Inson yoshiga qarab sezgirlikning barqarorlashuvi 2550 yoshgacha davom etishligini aniqlagan olim bu....?
179. Anketa metodi qanday usulda o'tkaziladi va nechta guruhga bo'linadi?
180. Pubertat (jinsiy yetilish) davri necha yoshlarni o'z ichiga oladi?
181. Yosh davrlari to'g'ri tasniflangan qatorni aniqlang?
182. Kichik yoshdagi o'quvchilarni xotirasi kattalarning xotirasidan...?
183. Maktabgacha davrdagi bolalarda qanday psixik jarayon rivojlanadi?
184. Nechanchi sinfdan boshlab o'qishga qiziqish differensiyalashadi?
185. Normal bola necha oydan yura boshlaydi?
186. O'quv jarayoni ko'proq qaysi sinf o'quvchilarini o'ziga jalb qiladi?
187. O'sish nima?
188. Obrazli xotira qaysi davrda kuchli rivojlanadi?
189. Bola shaxsida qaysi bilish jarayoni orqali bolada yozma nutq paydo bo'ladi?
190. Qaysi davr bolaning nutq va nutq faoliyati to'g'ri maqsadga muvofiq rivojlanishi bosqichi hisoblanadi?
191. Yetuklik davrining birinchi bosqichi qaysi yosh oralig'ini qamrab oladi?
192. Yetuklik davrida shaxs faoliyatining asosiy xususiyati nima?
193. Yetuk shaxsda javobgarlik hissi qanday kengayadi?
194. Yetuklik davrida "o'ziga hisob berish" nimani anglatadi?
195. 33–35 yoshlarda kuzatiladigan muhim psixologik o'zgarish nima bilan bog'liq?
196. Yetuklik davrida faoliyat samaradorligi asosan nimaga tayanadi?
197. Yetuklik davrining ikkinchi bosqichi qaysi yoshlarni qamrab oladi?
198. Yetuklik davrining ikkinchi bosqichida mehnatga munosabat qanday o'zgaradi?

199. Yetuklik davrining ikkinchi bosqichida hayot tajribasi nimani ta'minlaydi?
 200. Yetuklik davrida "Men" obrazi nechta asosiy ko'rinishda namoyon bo'ladi?
 201. Retrospektiv "Men" nimani ifodalaydi?
 202. Yetuklik davrida o'zini anglashning bosh mezonini nima?

“ Umumiy psixologiya ” fani bo'yicha o'quv adabiyotlar va elektron ta'lim resurslari ro'yxati

Asosiy darsliklar va o'quv qo'llanmalar

No	Muallif	Adabiyot nomi	Nashr yili	Adabiyotning ARMdagi shifri	Adabiyotning ARMdagi inventar raqami
1.	Z.T.Nishonova, N.G'.Kamilova, D. U.Abdullayeva, M.X.Xolnazarova.	Rivojlanish psixologiyasi. Pedagogik psixologiya.	Toshkent. 2017	88.4	y/k 40406/1
2.	Ivanov I., Zufarova M.	Umumiy psixologiya.	O'z.FMJ, 2008	88.3 1-98	Y- 6858/100
3.	Xaydarov F.I., Xalilova N.	Umumiy Psixologiya	/darslik/ Toshkent – “Innovatsiya - ziyo” - 2021	88 3 ya73	922257/1
4.	Yugay A.X., Mirashirova N.A	Общая Психология	T., Fan va texnika markazi, 2012.	88.3 Ю 15	Y-7586/8
5.	Jalilova S.	Taraqqiyot psixologiyasi va differensial psixologiya	Darslik. Innovatsiya 2020	88.83	322451- 322455
6.	Do'stmuxamedova Sh. A NishonovaZ.T., JalilovaS.X., Sh.K.Karimova., Sh.T. Alimbaeva	Yosh va pedagogik psixologiya	T. TDPU, 2013 .	88.574 È 83	Y-7586/8
7.	O.Tolipova	Umumiy psixologiya	“Ilm va fan” nashryoti 2023.	88.4	88.3ya-ua- 722
8.	D. Saliyeva	Ontogenez psixologiyasi	“Farg’ona” nashiryoti 2024	88.2 Ya73	y/k1155/1- 30

Qo'shimcha adabiyotlar

1. Maxsudova M.A. Muloqot psixologiyasi. T., 2006
2. Nishanova Z, Psixik taraqqiyot diagnostikasi. T., TDPU, 2004
3. Nishonova Z.T., Tulyaganova S.T., Ubayduilaev A.X. "O'smirlik davrida o'quvchi holatining namoyon bo'lishi". T.TDPU, 2009.
4. G'oziev E.G'. Ontogenez psixologiyasi .-T.: Noshir. 2010. 359 b.

Elektron ta'lim resurslari

1. www.childpsv.ru
2. www.edu.uz
3. www.flogiston.ru
4. www.pedagog.uz
5. www.psychology.uz
6. www.psychology.net.ru
7. www.psvcatalog.ru
8. www.psychology.net.ru

Barcha ta'lim yo'nalishi bitiruvchi kurs talabalari uchun mataxassislik fanlardan yakuniy davlat attestatsiyasini test shaklida o'tkazish tartibi va baholash mezonlari

Yakuniy davlat attestatsiyasi test shaklida o'tkaziladi. **Umumiy pedagogika** 20 ta savol bo'lib, har bir savolga 1 balldan jami 20 ball beriladi. Psixologiya nazariyasi va tarixi jami 20 ta savol bo'lib, har bir savolga 1 balldan jami 20 ball beriladi. **Yakuniy davlat attestatsiyasi o'tkazish uchun har bir savolga bir daqiqa (misol va masalalar qatnashgan savollar uchun ikki daqiqa) vaqt beriladi.**

Talabalarning yakuniy davlat attestatsiyasi natijalari quyidagi baholash jadvali asosida amalga oshiriladi:

5 baholik shkala	100 ballik shkala	5 baholik shkala	100 ballik shkala	5 baholik shkala	100 ballik shkala
5,00 — 4,96	100	4,30 — 4,26	86	3,60 — 3,56	72
4,95 — 4,91	99	4,25 — 4,21	85	3,55 — 3,51	71
4,90 — 4,86	98	4,20 — 4,16	84	3,50 — 3,46	70
4,85 — 4,81	97	4,15 — 4,11	83	3,45 — 3,41	69
4,80 — 4,76	96	4,10 — 4,06	82	3,40 — 3,36	68
4,75 — 4,71	95	4,05 — 4,01	81	3,35 — 3,31	67
4,70 — 4,66	94	4,00 — 3,96	80	3,30 — 3,26	66
4,65 — 4,61	93	3,95 — 3,91	79	3,25 — 3,21	65
4,60 — 4,56	92	3,90 — 3,86	78	3,20 — 3,16	64
4,55 — 4,51	91	3,85 — 3,81	77	3,15 — 3,11	63
4,50 — 4,46	90	3,80 — 3,76	76	3,10 — 3,06	62
4,45 — 4,41	89	3,75 — 3,71	75	3,05 — 3,01	61
4,40 — 4,36	88	3,70 — 3,66	74	3,00	60
4,35 — 4,31	87	3,65 — 3,61	73	3,0 dan kam	60 dan kam

Yakuniy davlat attestatsiya jarayonida qo'yilgan bahodan norozi bo'lgan bitiruvchilar yakuniy davlat attestatsiyasi baholar e'lon qilingan kundan e'tiboran 24 soat ichida appelyatsiya komissiyasiga murojaat qilishga haqli. Yakuniy davlat attestatsiya komissiyasi va talaba o'rtasida baholash ballari bo'yicha yuzaga kelishi mumkin bo'lgan muammolar maxsus appelyatsiya komissiyasi tomonidan ko'rib chiqiladi hamda DAK raisi bilan kelishilgan holda xulosa qilinadi.

EDU-DEPARTMENT.KOKANDSU.UZ tizimi orqali ERI bilan tasdiqlangan

Qo'qon davlat universiteti

Hujjat kodi: YADA0017

Kafedra mudirlari tasdig'i

Kafedra mudiri
(Texnologik ta'lim va
kutubxonashunoslik)

Tasdiqlangan

RAXMONOV XUSAN TOJIYEVICH

2026-03-17 04:03:58

S/N: 78F57F7A

Dekanat va Boshqarma tasdig'i

Fakultet dekani

Tasdiqlangan

OXUNOV ISROILJON ISLOMOVICH

2026-03-23 09:51:54

S/N: 78F73C41

O'quv-uslubiy boshqarma

Tasdiqlangan

BARATBAYEV BEKZOD BATIROVICH

2025-10-29 10:04:43

S/N: 78E806EB